

52 halottja van az R. 101. robbanásának

Maniu lemondott — a király a lemondást elfogadta

Ma délután három órakor történt meg a lemondás — Egészségügyi vagy elvi okok? — Maniu egy évi uralom biztosítását kérte a királytól — Holnap délután kezdi meg az uralkodó tárgyalásait a pártvezérekkel
»A külpolitikai kérdések tulságosan lekötnek«

A Maniu-kormány ma délután beadta lemondását és ezzel akuttá vált a már hetek óta tartó kormánykrisis. A főváros politikai körei előtt már régóta nem volt titok, hogy Maniu miniszterelnök távoznai szándékozik a helyéről és különböző kombinációk láttak napvilágot arra vonatkozólag, hogy Maniu Gyula milyen körülmények folytán vesztette el kedvét a kormányzástól. Az ellenzéki sajtó szerint a nemzeti-parasztpárt népszerűségével együtt elvesztette kormányképességét is és emiatt vált szükségessé egy új kormány kinevezése. A kabinetválság a parlamenten kívül történt és a nemsokára megnyíló őszi ülésszak még sok meglepetést tartogathat, ha ugyan addig fel nem oszlatják a parlamentet és ki nem írják az új választásokat.

Hogy a legközelebbi napok mit hoznak, azt a körülmények részletes ismerete nélkül még csak jósolni sem lehet. A különböző kombinációk bizonyára meg fognak indulni, a végleges döntés azonban Őfelsége kezében van és mi bizunk abban, hogy a király bölcsessége meg fogja találni az utat, amelyen átvezeti az országot a mostani krízis zavaraiiban. A kormány lemondásáról a következő hivatalos jelentés számol be elsőnek:

Maniu három óras várakozása

Bucurestiből jelentik: Ma délután 3 órakor Sinaiban a király kihallgatáson fogadta Maniu Gyula miniszterelnököt, aki egészségi okokra hivatkozva, beadta lemondását. Őfelsége méltányolva a Maniu által felhozott indokokat, amelyeket egyébként a miniszterelnök hónapokkal ezelőtt is eléje terjesztett, elfogadta a lemondást, köszönetét fejezte ki Maniunak eddigi értékes munkálkodásáért. A király egyben megbizta Maniut, hogy az új kormány kinevezéséig az ügyeket vezesse.

A Maniu-kormány lemondásának érdekes körülményeiről az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítója az esti órákban a következőket jelent telefonon: A miniszterelnök ma reggel 8 óra 20 perckor Sinaiba utazott. Ugyanazzal a vonattal ment Manoiescu közlekedésügyi miniszter is. Amint a gyorsvonat a sinaiai állomáson megállott, Manoiescu nyomban az ott várakozó autójába szállt és a királyi kastélyba hajtattott. Őfelsége azonnal fogadta Manoiescut, akivel több mint két óra hosszat tanácskozott. Körülbelül fél kettőkor ért véget Manoiescu kihallgatása, ami után a király ebédhez ült. Ez idő alatt Maniu még mindig az állomáson veszteglő szalonkocsijában várakozott. A miniszterelnök csak délután 3 órakor jutott abba a helyzetbe, hogy a király őt fogadhassa és audienciája mindössze 30 percig tartott. A kihallgatás után Maniu nyilatkozott az újságíróknak. Elmondotta, hogy egészségügyi okokból benyújtotta lemondását, amit a király el is fogadott. A király megköszönte szolgálatait és megbizta őt az ügyek vezetésével, amíg az új kormány meg nem alakul. Maniu nemcsak a saját, hanem az egész kabinet

nevében nyújtotta be lemondását és az eddigi szokástól eltérőleg nem ajánlott senkit utódjául.

Tanácskozás a miniszterelnöki szalonkocsiban

Amikor Maniu Gyula kihallgatása után visszatért a vasuti állomásra, éppen akkor futott be az Orient-expressz, amelynek hálókocsijában Madgearu kereskedelemügyi minisz-

A miniszterelnök három kívánsága

Politikai körökben kialakult vélemény szerint valószínű, hogy Mironescu külügyminiszter kap megbízást kormányalakításra. Ha ez nem sikerül, akkor esetleg ellenzéki kormány alakul a király egyik személyes hívének vezetésével. Ha azonban ennek a kormánynak nem szavaz bizalmat a parlament, úgy azt felosztatják és kiírják az új választásokat.

Sokat beszélnek arról, hogy a nemzeti-parasztpárt szeretné, ha Mihalache elnökletével alakulna meg az új kormány. Az Adeverul megjegyzi erre, hogy erre már csak azért sincs kilátás, mert Maniu nem egészségi, hanem elvi okok miatt mondott le. A lap szerint Maniu Gyula a kormány három kívánságát terjesztette az uralkodó elé:

1. Amennyiben a kormány kénytelen lesz drákói szigorral és rendszabályokkal fenntartani a költségvetést, számítani kell arra, hogy megtépázott népszerűségét végleg elveszít. Erre az esetre adjon biztosítékot a király, hogy a nemzeti-parasztpárt még egy évig uralmon marad.
2. A király ne avatkozzék bele a kormány kebelében esetleg felmerülő konfliktusokba.
3. Külföldi delegátusokat ne küldjön ki a király a kormány hozzájárulása nélkül.

Mivel az uralkodó ezeket a kívánságokat nem akceptálta, ezért következett be a kormány lemondása. Az Adeverul azt hiszi, hogy mivel Mihalache és Mironescu is magáévá tette a kormány álláspontját, nem valószínű, hogy ismét nemzeti-parasztpárti kormány alakuljon.

Általános a vélemény, hogy a kormánykrisis két napon belül megoldódik. A király holnap délután kezdi meg a kormányalakításra vonatkozó tárgyalásokat. Holnapra Mihalache és Iunian volt minisztereket kérte magához. Mironescu holnap érkezik Bucurestibe. A lemondást Bucurestiben teljes nyugalommal fogadták, mert a lapok már kellőképpen előkészítették a közvéleményt a bekövetkező eseményekre.

Mironescu nem vállalja a kormányalakítást

Temesvárról jelentik: Ma este a Simlion-expresssel átutazott Mironescu külügyminiszter, akit az Aradi Közlöny tudósítója a pályaudvaron felkeresett és a kül-

ter és Lugojanu miniszterelnökségi államtitkár utaztak. Madgearu és Lugojanu a genfi konferencián képviselték Romániát és mit sem tudtak arról, hogy a kormánykrisis távollétük alatt ennyire akuttá vált. Amikor a sinaiai állomás Perronján sétálgattak az ott tartózkodó újságírók közöttük velük a legújabb eseményeket és tudtukra adták, hogy Maniu Gyula félórával ezelőtt mondott le itt, Sinaiban a kormány vezetéséről. Madgearu és Lugojanu nyomban a miniszterelnök szalonkocsijához szettek és Maniuvall együtt bezárkoztak.

A miniszterek este 6 órakor érkeztek Bucurestibe és a miniszterelnökségi palotában hosszasan tanácskoztak. Holnap reggel 9 órakor minisztertanács lesz, délutánra pedig a nemzeti-parasztpárt vezérő-bizottságát hívták össze. Sinaiban a kormány tagjai közül csak Manoiescu maradt.

A király ma kihallgatásra hívta meg Mihail Ionescu tábornokot, a CFR volt vezérigazgatóját. Azt hiszik, hogy ez a kihallgatás a CFR. élén történt változással kapcsolatos.

ügyminiszter nagy meglepetéssel hallotta tőle, hogy a kormány a délután folyamán lemondott. Mironescu kijelentette, hogy hazautazása ezzel a kérdéssel áll összefüggésben, de ő csak 2—3 nappal későbbre várta a válság nyitkötését. Ezután tudósítónk feltette a kérdést, hogy vállalná-e a kormányalakítást. A külügy miniszter a következőket válaszolta:

— A külpolitikai kérdések annyira lekötnek, hogy nem hinném, hogy a kormány átvételére hajlandó leszek. A legutóbbi népszövetségi ülészak annyi teendőt hagyott hátra, hogy a jövőben kizárólag a külpolitikai kérdéseknek kell szentelni magamat.

Tudósítónk feltette azt a kérdést, hogy ki tekinthető a legvalószínűbb miniszterelnökjelöltnek?

— Erre — válaszolta Mironescu — nehéz ma innen választ adni. A királynak mindenestre tekintetbe kell vennie a nemzeti-parasztpárt parlamenti többségét és így csak nemzeti-parasztpárti kormány jöhet.

Ezután a miniszter intézkedett, hogy telefonon közöljék Maniu Gyula miniszterelnökkel hazaérkezését és azt, hogy a holnap reggeli minisztertanácsban részt fog venni. Ezután a külügyminiszter a Simplionon folytatta útját a főváros felé.

A kormánylemondás híre Aradon

Aradon már a kora délutáni órákban elterjedt a kormány lemondásának híre. Az Aradi Közlöny plakátok útján közölte olvasóival a nagyfontosságú hírt. Az érdeklődők megostromolták telefonon az egyes szerkesztőségeket és a hír valódisága iránt érdeklődtek. Az aradi megyei prefektúrán a délutáni órákban a parlamenti képviselők felkeresték Marsieu Justin dr. megyei prefektust, aki a hírről az Aradi Közlöny munkatársa útján értesült. A prefektus a következőket jelentette ki kérdésünkre:

— Hivatalos értesítést még nem kaptam és természetesen addig nem vehetem tudomásul a történeteket. Ami a jövőt illeti, arra nézve a kormányom utasítása lesz az irányadó.

A prefektúrán találtuk egyébként Luta Cornel dr. polgármestert, aki egy városi ügyben folytatott tanácskozást a prefektussal. A polgármester kérdésünkre röviden ennyit válaszolt:

— Nem tudok a kormány lemondásáról.

Hivatalos, polgármesteri minőségben különben is várospolitikai kérdésekkel foglalkozom csak.

A nemzeti-parasztpárt hívei egyébként a délutáni órákban nagy számban keresték fel a prefekturát, ahonnan a lemondás hírének hivatalos megerősítését várták. Marsieu Justín úr. prefektus azonban minden érdeklődővel közölte, hogy a lemondás hírének hivatalos megerősítése még nem érkezett meg.

Ma reggel a 6.37 perckor beütött Orient-expresszel keresztül utaztak Aradon Madgearu kereskedelemügyi miniszter és Lugojanu miniszterelnökségi államtitkár. A vonat négy percre tartózkodott az aradi állomáson s úgy Madgearu, mint Lugojanu ezalatt hálófülkékben tartózkodtak.

Bucusu Máriaradnán

Az aradi katolikus hívők a Mária-kongregáció jubileuma alkalmával bucsut rendeztek — Pacha Ágoston dr. püspök is résztvett a bucsun

Az aradi Mária-kongregáció jubileuma alkalmából az aradi katolikus hívők vasárnap bucsut tartottak, melyen Pacha Ágoston dr. püspök is résztvett. A gyalogbucsusok szombaton reggel 7 órakor, mintegy 510-en, indultak el Máriaradnára. Szignárovits Ágoston minorita lelkész vezetésével. A bucsusoknak ez a csoportja szombaton este ért Radnára és csak ma este 6 óra tájt, zuhogó esőben tért vissza. Pacha Ágoston dr. püspök már szombaton este Aradra érkezett és a Minorita Kulturházban végignézte a „Rozamunda grál királynő“ című vallásos színű előadását. A zarándokok vasárnap reggel hét órakor a püspök vezetésével, 3 vonattal indultak el az Arad-Hegyaljai állomásról. A vonatok annyira megteltek, hogy többszáz utas lemaradt. A püspök dr. Lakatos Ottó plébános kíséretében bejárta az összes kocsikat, ahol meleg szavakkal üdvözölte a bucsusokat. A három vonaton 1100 utas utazott. A bucsusok elébe a gyalogosok és Trefán Timót dr. háziönök jött ki az állomásra. A menet ezután bevonult a templomba. Főlérvé a kegytemplomba, Lakatos Ottó dr. csendesmisét celebrált, miközben a püspök áldoztatott. Áldozás után a püspök misét mondott. Ezután a keresztúti ájtatosság következett Pacha Ágoston dr. vezetésével. A Kereszt-kápolna lépcsőjéről a püspök az élet szenvedéséről és keresztútjáról tartott magas szárnyalású beszédet. Ebéd után a püspök látogatást tett a rendházban, fél négykor pedig visszautazott Temesvárra. Az aradi bucsusok, miután megtették a „dicsőséges utat“, Trefán Timót dr. háziönök beszédét hallgatták meg, majd pedig fél ötkor visszaindultak Aradra. A bucsusok Aradon megérkezésükkor égő gyertyával, négyes sorokban vonultak a templomba, ahol a szentséggel adott áldás fejezte be a napot.

November 7-ikén tárgyalja a semmitőszék a Joanas-ügyet

A volt tudószanatóriumi gondnok pere a város ellen — Fél millió lejt követel Joanas Aradvárostól

A jövő hónapban tárgyalja a Bucuresti-i legfelsőbb Semmitőszék Joanas Vazul aradi tudószanatóriumi gondnok perét a város ellen. Mint emlékeztetés, a gondnokot még Angel István dr. polgármester idejében elbocsátották állásából, azaz az indokollással, hogy különböző visszaéléseket követett el. Amikor dr. Robu János került ismét a város élére, az akkori interimár-bizottság pót-vizsgálatot tartott, amelynek eredményeképpen Joanas visszakerült állásába. Dr. Lufay Cornél polgármester pedig újból elbocsátotta a gondnokot, aki pert tett folyamatba a temesvári tábla közgazgatási bíróságánál és visszahelyezését kérte. A tábla visszahelyezte a gondnokot állásába és kötelezte a várost, fizesse ki visszamenőleg Joanasnak illetményeit. A város felebbezése folytán az ügy a legfelsőbb Semmitőszék elé került.

Ma Aradra érkeztek az idézések, amelyek szerint a Semmitőszék november 7-én tárgyalja le a Joanas-ügyet. A gondnok negyed millió lejt követel a várostól elmaradt fizetése és újabb negyed millió lejt erkölcsi kártérítés címén. Városi körökben nagy érdeklődéssel várják a legfelsőbb Semmitőszék állásfoglalását.

A világ legnagyobb léghajókatasztrófája

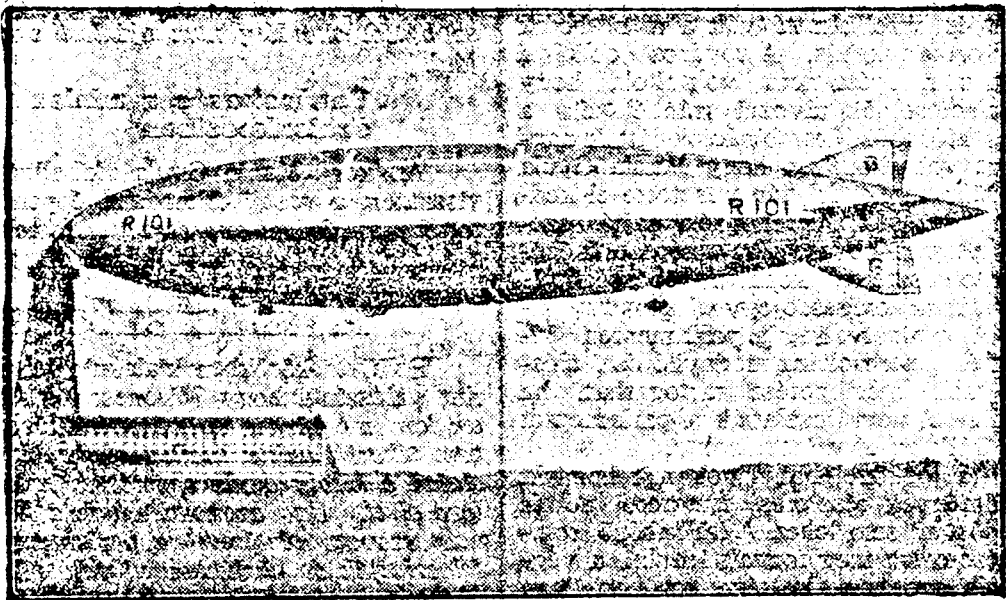
66 utassal indult el az R. 101., Anglia büszkesége a pusztulás felé — Kedvezőtlen időjárás, rossz előjelek — Borzalmas robbanás egy francia község fölött — 52 halott, 52 gyermekkoporsó — Akik megöszültek a szörnyű látványtól — A walesi herceg a pusztulás színhelyén

Anglia büszkesége, a brit léghajóóriás, amelyet az angol technika és nemzeti öntudat nagy erőfeszítéssel azért épített, hogy a Graf Zeppelin propagandisztikus jelentőségét ellensúlyozza, ma összetörve, szenné égve hever egy francia falu határában és gyászborítottá nemcsak a nagyhatalmu szigetországot, hanem az egész kulturvilágot is. Vasárnap hajnalban történt a borzalmas katasztrófa és azóta a táviró- és telefondrótokon, a levegő-rádióhullámain egyre újabb s egyre irtózatosabb részletek érkeznek az „R. 101.“ tragikus pusztulásáról.

Az óriási léghajó hatalmas gondolatában 66 utas volt. A léghajó személyzete az órhelyeken vigyázott, az utasok békésen szenderegtek a háló-

fülkében és a hajó simán uszott az éjszakai sötétbe burkolt föld felett. Este a léghajó kivilágított életterében még gondtalanul szervizolták a vacsorát az előkelő utasoknak, akik azaz a boldog tudattal hajtották álomra a fejüket, hogy Anglia csodahajóján nagyobb biztonságban vannak, mint otthon, londoni hálószobájukban. És éjjel fél három órakor valahonnan a magasságos egekből zugva jött egy függőleges irányú szélvihar, amely a hatalmas emberi alkotmányt

mint egy érva, kőszá pelyhet, lenyomta a földre és egy pillanat alatt megsemmisült a huszadik század emberének büszkesége az „R. 101.“ és megszenesedett hullákká váltak a békésen szendergő utasok...

„AZ „R. 101.“ A VILÁG LEGNAGYOBB LÉGHAJÓJA.

Az elpusztult léghajón ötvenkét ember lelte halálát s közöttük volt Thomson, Anglia légügyi minisztere, aki az R. 101.-et személyesen akarta Indiába kísérni és szenné égett Irving lord, India államtitkárja és tömeghalált haltak a léghajó összes utasai. Mindössze hét ember menekült meg a borzalmas tömegsírbel, félholtan, összetörve és az átélt eseményektől lel-

Elindul az R. 101. a pusztulás felé

Az angol főváros és Anglia lakosságának óriási lelkesedése mellett szombaton este hét óra 35 perckor repült fel a cardingtoni repülőtérrel Anglia legnagyobb légi járműve: az „R. 101.“ Az angol órlásléghajó Indiába készült és első nagy startja előtt több próbautat végzett. A próbarepülések többé-kevésbé rossz eredménnyel végződtek, mert például

az egyik motor az utolsó pillanatban defektet kapott és azt ki kellett cserélni.

Az indulás előtt a mechanikusok még egyszer átvizsgálták a léghajó minden alkatrészét és azt teljesen rendben levőnek találták. A léghajó fedélzetén volt az indulás percében lord Thomson, az angol birodalom légügyi minisztere, sir Seffron-Brancker marsall, a polgári repülés főfelügyelője és a brit birodalom számos katonai és polgári notabilitása. A hajót Scott kapitány és Irving hadnagy vezették. Közvetlenül az indulás előtt Thomson lord kijelentette, hogy 4—5 nap múlva leszállnak Karachiban. A következő napon pedig Simlában. Utját sürgősnek jelezte, mert megigértte Macdonald miniszterelnöknek, hogy legkésőbb október 20-án visszatér Londonba.

A léghajó indulásakor az időjárás már nem volt kedvező és a vihar állandóan növekedett. A léghajó csak lassan haladhatott előre, utasai azonban a lehető legnyugodtabban várták az idő jobbrafordulását. Valamennyien

kükk mélyén megrendülve, a civilizált világ megdöbbenve áll a technika óriásának elpusztult teteme mellett és érzi, hogy ez a szörnyű katasztrófa egyúttal a légiforgalomnak is olyan katasztrófa volt, amely azt fejlődésében évekkal visszavetette. Az emberek mármár kifejlődött biztonságérzetét rombolta le ez a legnagyobb arányú légikatasztrófa, melyről az alábbi jelentéseink számolnak be:

a nagyszalonban gyűltek össze és vacsora után nem feküdtek le, hanem bor, feketekávé és szivar mellett csendesen diskuráltak. A rádióosztást minden 10 percben jelentést adott le utjáról. A legutolsó ilyen jelentést 12 perccel a katasztrófa előtt adta, amiben közli, hogy Franciaország felett repül és két kilométer távolságra vannak Beauvais francia községtől,

Tizenkét perc múlva a beauvaisi községi őr a falu mellett lévő erdő közelében borzalmas detonációt hallott és pillanatok alatt nappali fényben uszott a környék.

Közvetlen utána ismét két órlási robbanás reszketette meg a levegőt. A község lakói felriadtak, csapatosan futottak a katasztrófa színhelyére. A büszke légóriás már akkor egyetlen lángtengerré vált. Orrával az erdő fái közé akadva, mint egy borzalmas máglya égett és lángjai vörösre festették az égbolt sötétjét. A lángban álló léghajó teste az országutat reszketette el.

Ötvenkét halott

Borzalmas recsegés, ropogás, lajveszékéles tört elő a léghajó belsejéből és a francia parasztok tehetetlenül, tanácstalanul bolyongtak az égő máglya körül. Hiábavaló volt minden erőfeszítésük, menteni nem lehetett, mert a lángok minden közeledést lehetetlenné tettek. A segíteni nem tudó

télenzségre kárhoztatott falubeli lakosok

POLOSKA, SVÁB, BOLHA RÉME

POLICID

közül többen ideggörcsöket kaptak és megöszültek a rémülettől, az égő léghajó belsejéből előtörő jajveszékélés hallatára.

(Több mint egy óra hosszat tartott, amíg a tüzet annyira lokalizálni lehetett, hogy a halálmegvető bátorsággal küzdő mentők és tűzoltók behatolhattak annak belsejébe. Egymás után emelték ki a halottakat, akiknek arca a felismerhetetlenségig elégett, úgy hogy az első pillanatban lehetetlen volt agnoszkálni. Dermesztő csendben, kalaplevéve álltak sorfalat az emberek száza, ahogy egymásután elvitték előlük a halottakat. A léghajó 66 utasa közül az első órákban 52 halottat találtak. Közöttük van a léghajó öt tisztje, a „R. 101.” 49 főnyi legénységének és az utasoknak legnagyobb része. A tüzkatasztrófa alkalmával halálát lelte lord Thomson légügyi miniszter, Seffron-Brancker marsall, a polgári repülés felügyelője és számos magasrangú katonatiszt.

A halottakat egyelőre a kis Allonne falucska temetőjébe vitték, ahol egy kis deszkabódé helyettesíti a halottas-kamrát. A halálos áldozatokon kívül hét életveszélyesen súlyos sebesültet emeltek ki, az elhamvadt léghajó tömegsírjára változott utaskamráiból. Néhányan közülük eszméletüknél voltak, úgy hogy pár szót lehetett velük váltani. Kettő közülük elmondották, hogy a menekülésüket annak a szerencsének köszönhetik, hogy

a fejük fölött lévő víztartály a robbanás pillanatában megrepedt és a víz reájuk ömlött.

Párisba szikratávirati jelentés ment a katasztrófáról. A francia kormány azonnal intézkedett, hogy segélyvonaton orvosok menjenek ki a Páristól 150 kilométerre történt katasztrófa színhelyére.

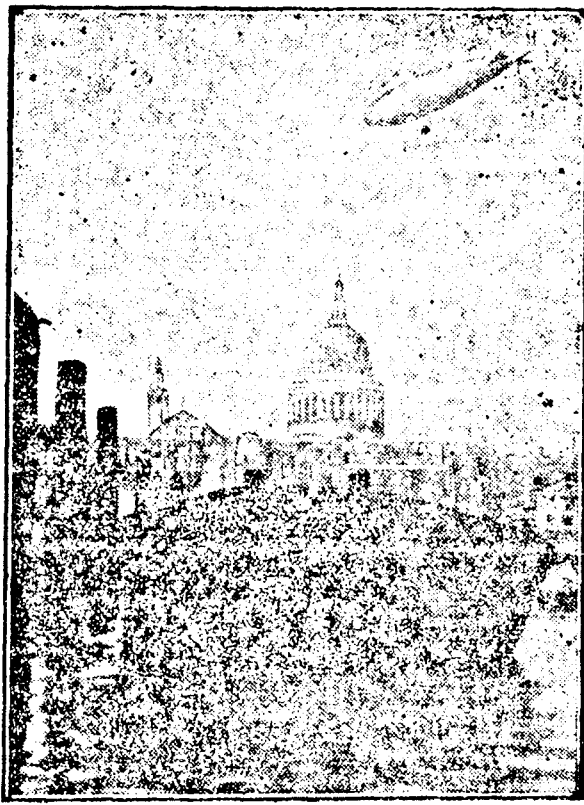
Becserélek ráhuzással: töltőtollakat, könyveket, hangjegyeket és festményeket **KEPPEL** könyvkereskedése.

Csak összekuszált drótváz maradt...

Londonban óriási megdöbbenést keltett az „R. 101.” tragédiája. Az összes középületekre kitűzték a gyászlobogót és a kormány több tagja repülőgépen siet a tragédia színhelyére, a honnan az ott összesereglett újságírók a következő részletes tudósításokban számolnak be az eseményekről:

Vasárnap délután már az Angliából és Franciaországból érkező repülőgépek óriási tömege táborozik az R. 101. katasztrófájának színhelyétől nem messzire eső mezőn. Angliából ugyiszólván percenként érkeznek repülőgépek, amelyek magasrangú katonatiszteteket, a légügyi hivatal vezetőit, de nagyon sok magánembert is hoznak. Négy óra után néhány perccel karsu sportrepülőgépek siklik a mezőre és egy fiatal férfi ugrik ki belőle. Az 51. számú francia gyalogezred parancsnoka, aki embeivel elsőnek érkezett a szerencsétlenség színhelyére, messziről felismeri az újonnan érkezettet és elébe sietve, fészeken tiszteleg előtte.

A kis sportrepülőgépen ugyanis a walesi herceg érkezett meg és egyenesen odavezetik a még füstölgő romokhoz. Borzalmas látványt nyújt az R. 101., ahogy tatjával az égnek fordulva csak az összekuszált drótváz és az alumíniumrészek maradtak épen belőle, de a hajó farán sértetlenül lobog az angol zászló. A walesi herceget ezután a közeli temetőbe vezetik, amelynek sarkeresztjei mellől egymásután emelik koporsóba a felismerhetetlenségig összeégett holttesteket. A tetemek annyira összezsugorodtak, hogy

AZ „R. 101.” ELINDUL UTOLSÓ UTJARA.
A londoni Szent-Pál katedrális fölött.

BUNDÁT BUDAPESTEN

Főka ... 295
Csikó ... 300
Pézsmahas 435
Pézsmahat 535
Perzsaláb 730
Perzsa... 1.600
Árak pengőben.

Legolesőbban készít:

Rosenfeld

képesített szücsmeister
IX., Ráday-uca 14
Kérje képes árjegyzékemet!

gyermekkoporsókat ácsoltak össze sebtében számukra. Csendörök és katonák rakiák be a fehér kendőkkel letakart, virágokkal teleszórt egyszerű ládába a holttesteket és szállítják a beauvaisi polgármesteri hivatalba, ahol valamennyit felravatalozták. Délután 6 órakor a polgármesteri hivatalban gyászmenet tartottak, amelyen a walesi herceg és a francia, valamint angol előkelőségek is megjelentek. A gyászmenet alatt egy párisból érkezett francia repülőosztály keringett a szerencsétlenség helye fölött.

Eőre megjósolták a katasztrófát

Londonból jelentik: Lord Thomson légügyi miniszter, aki halálát lelte és a legtöbb utas, biztosítva voltak, csupán a léghajó nem volt biztosítva. Az angol sajtó erélyes és pontos vizsgálatot követel a katasztrófa okainak megállapítására. A Daily Mail szenzációs leleplezést közöl, hogy már 1927-ben megállapították, hogy az óriásléghajó konstrukciójában hibák vannak. Stanner, a tengerészeti konstruktor évek előtt kijelentette, hogy az ilyen léghajó egyáltalán nem biztos és katasztrófához fog vezetni, amelynek legalább 40 ember lesz az áldozata. Sir Samuel Hadro, volt légügyi miniszter a napokban kérte a sajtót, hogy ne firtassák a léghajó hibáit.

Lord Thomson egyébként mindvégig rendületlenül bizott az óriásléghajóban és a lordok házában a legutóbbi ülésen kijelentette, hogy míg ő áll a minisztérium élén, a légügyi szolgálat miatt egyetlen ember sem veszti életét.

Párisból jelentik: A sebesültekről és áldozatokról néhol az a következőket jelentik: az egyik utas felső lábszárát törte és súlyos égési sebeket szenvedett és a beauvaisi kórházban négy sebesültet ápolnak. Állapotuk komoly. Három sebesült könnyebben sérült meg. A súlyosabbak állapotában az éjszaka változás nem történt. A holttesteket az angol ilotta egyik hadihajóján szállítják Londonba.

Az R. 101. szerencsétlenül járt nevezete-

VAGYONÁT

számos ember egy kis kockázatnak és elhatározásnak köszönheti. Erre most nyílik alkalom, az új (25-ik) m. kir. osztályosorsójától által, mely már

október 17. és 20-án

kezdődik.

Már egyetlen sorsjeggyel nyerhető szerencsés esetben

500.000 pengő (15 millió lej).

és minden második sorsjegy nyer!

42.000 nyeresemény és csak 84.000 sorsjegy.

Nyeresemények összege **7.722.000** pengő (232 millió lej).

Az első osztályú sorsjegyek hivatalos árai:

Egész 24 pengő | **fél 12 pengő**

negyed 6 pengő

Megrendelést küldje a szerencsés

GORZÓ és TÁRSA

Bankházhoz Budapest IV., Petőfi Sándor-u 9-11

mely azt gyorsan, pontosan és diszkrétan teljesíti.

Alapított 1898.

sebb halottai a következők: Lord Thomson angol légügyi miniszter. Septon Braker, a polgári aviatika igazgatója, Palstra rajparancsnok, az ausztráliai katonai aviatika vezetője, O'neil rajparancsnok, az indiai államtitkár képviselője, Colmore parancsnok, a légügyi szolgálat igazgatója, Richmond alezredes, Scott őrnagy és számos mérnök. A halottak agnoszkálása ugyiszólván lehetetlen. Lord Thomson 1875-ben született, atyja vezérőrnagy volt, ő katonai nevelésben részesült. A háború után Anglia katonai attaséja volt Bucarestben és most lett légügyi miniszter.

Beauvaisból jelentik: Ratcliffe mérnök ma reggel a kórházban meghalt és ezzel az áldozatok száma 51-re emelkedett. A katasztrófa színhelyét egész éjjel csendősrég őrizte. Ma reggel 9 órakor megérkezett a szakértő-bírság, amelynek munkájáról eddig semmiféle jelentést nem adtak ki.

A katasztrófa megtörténetkor a községben, amely fölött a gép lezuhant, egy ottlakó tiszt felesége azzal költötte fel férjét, hogy a Graf Zeppelin jelent meg és bombát dobott le. Nyomban alarmrozták a csekély számú csendőrséget, amely a helyszínre rohant. A katasztrófa pillanatában az egész égbolt megvilágosodott és a hatalmas piros tüzfény messzire vörösre festette az eget.

Eckener dr. nyilatkozata

Berlinből jelentik: Eckener dr. Lipcsében nyilatkozatot adott a Montagspostnak.

— Az R. 101. katasztrófájához az a hozzájárulásom, — mondotta Eckener — hogy ha a vihar még olyan erős is volt, a léghajóban nem teltett kárt, ha a léghajó kitétte magát a viharban. Mert ilyen esetben a léghajóban ülők sem érezhettek semmit. Ha azonban egyidejűleg vízszintes szélrohamok is jöttek, a helyzet érthetően kritikussá vált. A katasztrófát azonban talán el lehetett volna kerülni, ha hidrogén helyett héliumot használnak. Amikor a tengerentúli rendszeres légi járatokról volt szó, sokszor hangoztattam, hogy azt csak akkor lehet megkockáztatni, ha hidrogén helyett héliumot használnak.

Eckener részvétáviratot küldött MacDonalddnak a Zeppelin tisztikara és legénysége nevében, hasonlóképpen részvétáviratot küldött Hindenburg, Brüning és Curtius is.

Egy menekült előadása a katasztrófáról

A borzalmas szerencsétlenség okait még nem tudták megállapítani pontosan, az óriási léghajó 1 óra 43 perckor érte el Beauvais határát és annak ellenére, hogy hátsó... volt, az

L. Grünberger & Co.

Arad, Forrai-uca Nádasdi-palota.

Üzletáthelyezés

miatt raktáron levő árukat mélyen leszállított

árban árusítja. Maradékok félárban.

A modern higiénához

antiszepikusan preparált

garantálja Önnek seelymes finomsága mellett a legnagyobb megbízhatóságot!

Kizárólag: **Primeros** gyártmányt kérjen.

Minden gyógyszerárban és drogériában kapható Utazásokat utasítson erélyesen vissza!

alig 100 méteres magasságban alig jutott előre. Az „R. 101.” ekkor 25 kilométeres óránkénti sebességgel haladt. A nagy vihar többször földre nyomta az óriást, amelynek kétszer sikerült felemelkednie, de harmadszor oly hatalmas erővel ütődött a földhöz, hogy a gáztartályok felrobbantak és néhány pillanat alatt lángokban állott az „R. 101.” A katasztrófa egyik menekültje *Leefe* hajómérnök a következőképpen mondotta el a szerencsétlenség lefolyását:

— A lezuhanás időpontjában csaknem mindenki aludt a fűdézetben. A nagy viharban a léghajó a szelek játéka lett és nem tudott előrejutni. A vihar ide-oda dobálta a léghajót és ez a küzdelem a vihar ellen két óráig tartott. A sűrű köd és eső is hozzájárult ahhoz, hogy a léghajó vezetése fölött az uralmat elveszítették. Az óriáshajó állandóan lejjebb és lejjebb szorult, amíg végül egy dombba tikközött. A gáztartályok felrobbantak és pillanatok alatt minden lángborult.

A hajómérnök, aki a csodával határosan, élve, csupán kisebb égési sebekkel menekült meg a lángok közül, elmondotta még, hogy a katasztrófa oka szerinte abban rejlik, hogy a léghajó villanyvezetéke helytelenül volt felszerelve. A robbanás úgy következett be, hogy a rosszul felszerelt villanyvezetékéből szikrák pattantak ki, amelyek a tartályokból kiszivárgó hidrogén-gáz meggyújtották. Elmondotta végül, hogy 80 kilométeres sebességgel repültek. A magassági Kormány eltorított és a nagy szél leszorította a földhöz a léghajót.

Dieley rádióosztály is szerencsés körülmények között menekült meg. A rádió állomás mellett ülve, nem is tudta, mi történik a léghajóval, egyszerre csak azon vette észre magát, hogy nedves fűvön fekszik. *Nem volt szolgálatban és elaludt a rádió-állomás mellett.* Az ütődés nagy ereje következtében kinyílt a kabinja ajtaja és *Dieley* azon keresztül kirepült a mezőre.

Vasárnap még a késő esti órákban is munkások dolgoztak a szerencsétlenség színhelyén. A kórházba szállított hét sebesült közül röviddel beszállításuk után, kettő meghalt. Egy sebesült a kórházban megőrült.

Mr. *Leefe* az „R. 101.” szerencsésen megmenekült konstruktőre egy újságíró előtt a következő részleteket mondotta el a katasztrófáról: — A léghajó 54 csomó sebességgel szállt nagy zivatarban a francia föld felett. Az utasokat egyáltalában nem nyugtalanította a vihar és kitűnő étvágygal, jó hangulatban fogyasztották el a vacsorát, amely 9 órától pontosan éjfélig tartott. Vacsora közben, 11 óra 30 perckor tüntek fel a francia partok világitótornyai és pezsgővel üdvözölték azt a pillanatot, amikor a léghajó az első idegen határt átrepülte. Éjfélkor leszédtek az asztalok és valamennyien aludni tértek. Csak az inspekciós tisztok és a legénység maradt ébren, mindössze 12-en voltunk inspekción. *Ilyen súlyos, orkányszerű vihart még életemben nem láttam. Dühöngő forgószéltek dobálták a léghajót.* En nem is tudom a katasztrófiának más magyarázatát adni, minthogy a folytonos esőtől olyan súlyos lett a burkolat, hogy a léghajó ennek következtében túlmélyre szállott.

„Kérek egy kis tüzet”

Beauvais falu egyik lakosa a következőket mondotta:

— Ejjel erős motorherregésre ébredtem. Kimentem és láttam, hogy hatalmas léghajó repül a falu határában, 150—200 méter magasságban. Nem tudtam, miféle léghajó lehet, gondoltam, talán a Zeppelin, egyszer csak észre

vettem, hogy a léghajó elvesztette az egyensúlyt és orrával előre a földre bukott. Közvetlenül utána hatalmas robbanás hallatszott, majd utána két mások következett és nappali világosság támadt. Ekkorra már a többi házból is előkerültek az emberek és rohantak a tűz felé. A katasztrófa színhelyének közelében egy sötét alak jött szembe velünk a lángban álló léghajó felől. Az ember bicogott és ruhája föltgyosan lógott róla. Hozzálépelt és angolul megszólított. Amerikát járt ember vagyok és megértettem szavait.

— Az „R. 101.” rádióosztály vagyok — mondotta az angol. — A léghajó lezuhant és felrobbant. Kérem uram, adjon nekem egy cigarettát, meg egy kis tüzet.

Az angol hidegvérnek ez a klasszikus péld-

Nemzeti gyászt tart Franciaország

Londonból jelentik: Az angol vizsgálóbizottság ma a katasztrófa színhelyén megkezdte az előzetes helyszíni szemlét. Holnap francia-angol vegyesbizottság alakul, amely megkezdí a bizonyítékok gyűjtését és tisztázza azokat az okokat, amelyek a szerencsétlenséget előidézték.

Párisból jelentik: Tardieu miniszterelnök elrendelte, hogy holnap egész Franciaország nemzeti gyászt tartson. Utasította a katonai és polgári hatóságokat, hogy a holnapi nap folyamán a nemzeti lobogót felárböcra ereszték. Tardieu miniszterelnök személyesen részt vesz az áldozatok holttesteinek beszentelésénél.

Londonból jelentik: Két angol torpedóromboló ma éjjel elindult Franciaország felé, hogy az „R. 101.” katasztrófa áldozatainak földi maradványait hazaszállítsa. A temetés az egész angol nemzet részvéte mellett, nagy gyászpompával fog lezajlani.

Elszállították a holttesteket

Beauvaisból jelentik: A léghajó-katasztrófa áldozatainak koporsóit ma dézruhás csendőrök kíséretében átszállították *Allovába*, ahol a városháza nagytermében ravatalozták fel azokat. Holnap a székesegyházban gyásztiszteletet tartanak, amelyet a beauvaisi püspök fog celebrálni. A mise után a koporsókat ágyutalpakra teszik és az állomásra szállítják. Az itt állomásozó csapatok és a spahik fogják megadni az áldozatoknak az utolsó tiszteletet. Majd 11 órakor Calaisba szállítják azokat és itt egy angol hadihajó veszi fedélzetre a hazaszállítás céljából.

A katasztrófa áldozatainak személyazonosságát csak nagyon nehezen tudják megállapítani. Eddig husz holttestet vettek tüzetes vizsgálat alá és közülük csak három holttest személyazonosságát tudták kideríteni. A felis-

Hitelezési csalás miatt feljelentették gróf

Egy 43.000 pengős alpacca-vásárlás története — A báró Guttman-család nem vállal felelősséget — Csőd és válóper

Budapestről jelentik: A fiatal gróf Széchenyi Miklósnak kellemtelen afférje támadt egy nagy budapesti céggel. Széchenyi Miklós gróf egy évvel ezelőtt kötött házasságával terelte magára a közfigyelmet: feleségül vette báró Guttman Artúrnak Éva nevű leányát. Közben a báró Guttman-család palotájába költöztek a fiatalok, a pörök lavínája indult meg Széchenyi Miklós gróf ellen. Közben a gróf Bécsbe költözött, ahol az a tragédia is érte, hogy a ráeső családi vágyonra csődöt kértek. Ebben a helyzetben érte a gróft a válóper, amely hamarosan be is fejeződött. Amíg a gróf a Guttman-palotában lakott — állítólag azzal, hogy kastélya számára eszközöl bevásárlásokat — 43 ezer pengő értékű alpacca-árut vásárolt az Alpaccá Áruforgalmi vállalatnál. A cég nyilatkozatot íratott alá a gróftól, hogy az árut a tulajdonjog fenntartásával veszi meg, amennyiben a vállalt fizetési kötelezettségét nem tartja be.

Miután Széchenyi Miklós gróf a fizetési felkéréseket nem tartotta be, a cég felszólította, hogy az árut szolgáltatassa vissza, azonban ez nem történt meg. A cég erre érdeklődött az áru holléte felől és ekkor a Guttman-palotából azt a választ kapta, hogy az alpacca-szervek ott nincsenek és a gróf sem lakik már a

dája a katasztrófa helyszínén egybegyűlt újságírók között nagy sikert aratott.

Gyászol az angol főváros

Londonból jelentik: Az angol főváros gyászol. Minden ember az utcán van, úgy lesik az újabb és újabb híreket. A részvétlívratok özöne érkezett eddig Londonba. Részvételt küldte a francia köztársaság elnöke, Brüning német kancellár és Eckenert kapitány is, aki éppen ma érkezett a Graf Zeppelin Lipcsébe. A fogadására siető lipcsei polgármester közölte vele a katasztrófát. Eckenert azonban részvétlívratot küldött Macdonald miniszterelnöknek. A magyar kormány részvétét báró Házli Báty István miniszterelnökségi államtitkár tolmácsolta a budapesti angol ügyvivő előtt.

mert áldozatok nevét azonban nem közölték, hanem a családtagokat értesítették.

Londonból jelentik: Az angol vizsgálóbizottság ma délelőtt megvizsgálta Beauvaisban az R. 101. romlott és előzetes helyszíni szemlét tartott. Holt ezredes az angol légügyi minisztérium képviselője kijelentette, hogy holnap vegyes angol és francia bizottság megkezdí a bizonyítékok összegyűjtését. A bizottság még nem alakult meg, de a francia kormány bejelentette, hogy szívesen venné, ha a bizottság angol elnököt választana.

A British United Press szerint Holt ezredes kijelentette, hogy a katasztrófát nem motorhiba, hanem a léghajó bordájának törése okozta. Ezt a hírt azonban a Reuter-iroda erélyesen cáfolja. Pénteken gyásztiszteletet tartanak a londoni Szent Pál-templomban az elhunytak lelki üdvéért.

Londonból jelentik: A léghajó-katasztrófa alkalmával meghalt Thomson légügyi miniszter 1875-ben született. Atyja vezérőrnagy volt és fiát katonai nevelésben részesítette. Az elhunyt miniszter 1896-ban résztvett a mósholani hadjáratban, majd 1899—1902. között a délfrikai hadjáratban. Később előadó lett a katonai akadémián, majd az angol hadügyminisztérium képviselője volt 1912-ben a balkáni háború során. A világháború alatt a francia főhadiszálláson volt, majd katonai megbízott volt Romániában, azután 1918—19-ben a legfelsőbb katonai tanács tagja. Thomson miniszter egyébként aglegény volt.

Budapestről jelentik: Báró Wlassics Gyula a mai napon a következő táviratot intézte Macdonald angol miniszterelnökhöz:

— A R. 101. léghajó katasztrófájával a nemes angol nemzetet ért súlyos megpróbáltatás alkalmából a magyar országgyűlés felsőháza belső részüvét tolmácsolom. Báró Wlassics Gyula elnök.

palotában. Erre a cég jogtanácsosa, dr. Fábián megjelent a főkapitányságon és bűnvádi feljelentést tett a gróf ellen, hitelezési csalás miatt. A főkapitányságon most arra az állápontra helyezkednek, hogy mielőtt megindítanák az eljárást, tudni ohajítják, hogy a gróf miképpen adja elő a vásárlás történetét, ezért megvárják, míg Budapestre lesz.

Németország teljesen megszakította Csehszlovákiával az összeköttetést

Minden irányban győzött a bojkottmozgalom — A prágai németellenes tüntetések következményei

Prágából jelentik: Németország közgazdasági, kulturális és sportköveti megszakította Csehszlovákiával az összeköttetést. A német kereskedelem, főként ruhakereskedők sztrajkolták rendelkezéseiket. A német kiadócégek közölték, hogy a jövőben semmiféle cseh író munkáját nem adják ki, a hangversenyek és rádiók levették műsorukról a cseh darabokat. Furtwändler világhírű német karmester megtagadta Prágában való vendégszereplését. A Viktoria nevű cseh csapat stuttgarti sportmunközése címarad.

Az aradi kávéházaknak nem kell zeneadót fizetni

A Vendéglőiparosok Szindikátusának közgyűlése. Új elnök a szindikátus élén — A szeszecitalkimérésének ügye

Ma délután 4 órakor tartotta közgyűlését az Iparos Otthon nagytermében az aradi Vendéglőiparosok Szindikátusa. A közgyűlést Müller Károly elnök nyitotta meg. A napirend első pontja az új elnök megválasztása volt. A vendéglőipari Szindikátus elnökének egyhangulag Szeiler Bertalant választották meg. A napirend többi pontját dr. Bönsts Károly titkár ismertette. Mindenekelőtt az éjjel 12 óra utáni, a vásár- és ünnepnap délelőtti és a hajnali 5 óra utáni szeszecitalkimérés kérdése került tárgyalásra. Bönsts dr. ismertette a temesvári kormányzóság határozatát, mely engedélyezte a fenti időpontokban a szeszecitalkimérését azzal az indoklással, hogy a szeszecitörvény 205-ik paragrafusára nem vonatkozik a cukrászdákra, éttermekre és kávéházakra. Ugyanakkor felelmi a temesvári permanens-bizottságnak egy olyértelmű határozatát, hogy a kérdéses időpontokban való szeszecitalkimérés szerzett joga a cukrászoknak, kávéosoknak és vendéglősöknek és éppen ezért az ominózus 205-ik paragrafus nem vonatkozhatik rájuk. Ilyen értelemben írt át a temesvári permanens-bizottság az ottani rendőrségnek, hogy az tudja magát ebben a kérdésben mihez tartani. A közgyűlés elhatározta, hogy Karácsonyi Döme és Leipniker Andor vezetésével küldöttséget meneszt Lutaí Cornél dr. főpolgármesterhez, hogy ismertessék vele a temesvári kormányzóság döntését és hogy arra kéri, hogy tegye meg ennek a határozatnak a tudomásulvételére az intézkedéseket. A közgyűlés még a zeneadó kérdését tárgyalta. Bönsts Károly dr. ismertette azt a határozatot, melyet Aradon Constantinescu bíró elnöklése alatt működő tanács hozott és amely úgy döntött, hogy a kávéházaknak, vendéglősöknek, cukrászdáknak nem kell zeneadót fizetni. Ugyanakkor bejelentette, hogy ezt a határozatot az aradi pénzügyigazgatóság meglebbezte a temesvári táblához, mely a közelejövőben fog dönteni az ügyben. A közgyűlés az elnök zárószavaival ért véget.

Béreljen KERPEL könyvtárában.

A Lysoform folyékony hatóanyag állapotában vízben néhány másodperc alatt oldódik.

A LYSOFORM állandó használata megóv a legkomolyabb női bajoktól

ZAVARÓ, kellemetlen és veszedelmes női bajok egész sorozata származik abból a téves hitből, hogy szappan és víz elegendők a test higiénikus tisztántartásához.

A gyöngye Lysoform-oldat mindennapi használata megóv a saphyitis (lapangó) csirakat, amelyek különben megtámadják a leg-

fontosabb női szerveket és oly komoly bajokat okozhatnak, mint metritis, salpingo-ovarytis és pelvi peritonitis.

Lysoform

Jellinek József az aradi izraelita hitközség új alelnöke

Egyhangú választás. Elsimultak az ellentétek. Vajda József főjegyző eredményes munkásságát jegyzőkönyvben örökítették meg — Új választás a főjegyzői állásra

Vasárnap délelőtt 10 órakor ült össze az aradi neolog izraelita hitközség választmánya, a célból, hogy megejtse a választásokat az alelnöki és főjegyzői állások betöltése ügyében. A választmányi gyűlést Schütz Henrik dr. elnök nyitotta meg. A napirend első pontjával egy jogügyi bizottságot választottak meg, melynek missziója volt a választásokat előkészíteni és azokat lefolytatni Schütz Henrik dr. elnök javaslatára alelnöknek a választmányi gyűlés egyhangulag Jellinek Józsefet választotta meg. A választás megejtése után Schütz dr. meleg hangon üdvözölte az új alelnököt, akit együttes, kitartó, közös munkára szólított fel. Jellinek József meghatott hangon köszönte meg az iránta megnyilvánuló bizalmat. Beszédében kegyeletteljes szavakka emlékezett meg nagynevű elődjéről, Deutsch Andorról és kijelentette, hogy ő is mindenkoron képességeihez mérten lelkes odaadással s buzgalommal fogja szolgálni a hitközség ügyeit.

— Zsidósággal és a hitközség iránti ragaszkodással — mondta Jellinek József — akarom kiérdemelni az irántam megnyilvánuló bizalmat.

Jellinek József után Schütz Henrik dr. emelkedett szólásra. Az elnök ismertette azt a sajnálatos ellentétet, mely a hitközség vezetősége és annak cionista tagjai között fennállott és amelynek következtében az emlékeztetés hitközségi választások után a cionista frakció tagjai nem jelentek meg többé a választmányi

üléseken. Schütz Henrik dr. ismételt hangoztatja, hogy itt sajnálatos félreértések forogtak fenn és javasolja, hogy a cionista frakció tagjait válasszák be újra a választmányba. A közgyűlés egyhangulag az elnök javaslatát mellette döntött. A választás megejtése után Szenes Henrik, a cionista frakció vezére kért szót, aki magasszárnyalású beszédében a hitközség belső békéjének szükségességét hangoztatta. Szenes Henrik beszédére az elnök reflektált, majd pedig iltói Adler Andor az elnök szavaihoz csatlakozva rávilágított arra, hogy mennyire fontos a hitközség életében a politikai dolgok kivülhagyása.

A választmányi gyűlés ezután Vajda József főjegyző nyugdíjaztatásának kérdésére tért át. A főjegyző nyugdíjának ügyében, aki 35 éven át buzgó odaadással, szorgalommal, egyszerűséggel intézte teendőit, a közgyűlés úgy határozott, hogy a főjegyző nyugdíjkepen csaknem teljes fizetését és életfogytáig lakást kapjon. Schütz Henrik dr. ezután bejelentette, hogy eredeti terve az volt, hogy a főjegyzőt a választmányi gyűlés előtt ünnepélyesen elbucsuztatja, azonban a főjegyző levélileg egész-

ségi állapotára való hivatkozással kimentette magát. Ugyanakkor azonban javasolta Schütz Henrik dr., hogy Vajda József munkásságát jegyzőkönyvben örökítsék meg. A közgyűlés az elnök javaslatát egyhangulag elfogadta.

A közgyűlés utolsó pontja a megüresedett főjegyzői állás betöltésének kérdése volt. Az elnök ismertette a beérkezett pályázatokat, majd pedig megejtette a szavazást. Tekintve, hogy a szavazáson egyik pályázó sem kapott abszolút többséget, az elnök a két legtöbb szavazattal bíró jelölt — Ráskai Miksa és Ráb Zoltán — között új szavazást rendelt el. — Azonban ez az újabb szavazás sem vezetett eredményre, mivel úgy Ráskai Miksa, mint Ráb Zoltán 17—17 szavazatot kapott. Ezért aztán úgy döntöttek, hogy pár nap múlva újabb szavazást fognak megejteni.

Az aradi mozik mai műsora

5, 7 és 9 órakor.

CENTRAL: Utóljára! Al Jolson világsiker aratott hangosfilmje, a **SZOMBATOK SZOMBATJA.** (A jazz-énekes.) Az előadások megkezdésekor az ajtók lezártnak.

SELECT: Premier! **NEVEZD MEG AZ ASSZONYT!** Érdekesítő bűnügyi dráma. Főszereplők: Anna Stewart és Gaston Glass.

ELITE: Új műsor. **KI A LEGÉNY a CSÁRDÁBAN?** Szenzációs amerikai vígjáték. Főszerepekben Josephine Dunn, Karl Dane és George K. Arthur.

GRADISTE: Új műsor. 7 és 9 órakor. **AZ UTOLSÓ TÁNC.** Dráma az amerikai polgárháború idejéből. Dorotiv Sebastian és Tim Mc. Coy-al a főszerepekben.

FORTUNA PENSIO

BUDAPEST, Belváros, Szervita-tér 5.
ujonnan berendezve, **megnyilt.** — Ele-ás tiszta szobák, kényelmes családi otthon. — Elsőrendű ellátás. — Diétásoknak külön konyha.

BRATIANU GYÖRGY: „Elitélek minden kisebbségellenes és antiszemita mozgalmat“

A disszidens liberálisok népes gyűlése Aradon — Éles felszólalások a korrupció ellen — „A tömegek kiábrándultak a régi vezetőségből“

Bratianu György nyilatkozik az Aradi Közlönynek

Az aradi liberálisok körében általános érdeklődés előzte meg Bratianu Györgynek, a disszidens liberálisok vezérének Aradra jövetelét. Bratianu György tegnap reggel érkezett meg Aradra, ahol az állomáson a frakció aradi vezetősége várta, dr. Ispravnic Sever vezetésével. Ispravnic dr. rövid beszéddel üdvözölte Bratianut, aki néhány közvetlen meleg szóval válaszolt, majd a Központi szállodába hajtottak, ahol már nagy tömeg várta a fiatal vezért.

Arad gazdasági sérelmei

Ispravnic Sever dr. elnök nyitotta meg a gyűlést, amelyen körülbelül ezren vettek részt. Kérte Bratianu Györgyöt, vegye át a közgyűlés vezetését, aminek a pártvezér eleget is tett. Bratianu György rövid megnyitója után ismét Ispravnic dr. beszélt, aki elsősorban az általános gazdasági bajokkal foglalkozott, amelyet a Maniu-kormány okozott, majd Arad megye speciális gazdasági sérelmeit ismertette. Arra kérte Bratianu Györgyöt, vesse latba minden befolyását a királynál, hogy azok kerüljenek kormányra, akik a nép igazi vezetői. Dr. Ungurean Emil csermői orvos, majd Amar Jova világi földműves beszélt a parasztság nevében. Kijelentette, hogy a parasztság egyedüli reménye ma Bratianu György. *Barbatesi* jószáshelyi földműves hasonló értelemben beszélt. Felolvasták ezután II. Károly királynak küldött üdvözlő táviratot.

Albu Cornel dr. ügyvéd a szervezkedésről beszélt. Lázár Sándor dr. volt képviselő, kisjenői ügyvéd a mozgalom jelentőségét méltatta, majd Papacostea tanár a macedóniai román telepesek üdvözlését és csatlakozását tolmácsolta. Az Anghelescu-féle törvény idegen járom alá kényszerítette őket és most Bratianu Györgyöt várják ama törvény eltörlését.

Costea Gyula dr. volt temesvári prefektus a temesmegyei szervezet csatlakozását jelentette be. A mostani korrupcióról beszélt és kijelentette, hogy

a korrupció elemeket ki kell pusztítani az ország közéletéből.

A bánati lakosság a legnagyobb lelkesedéssel áll Bratianu György mellé és minden áldozatra kész, hogy a jelenlegi állapotok megszűnjenek. Zigre Miklós, volt nagyváradi prefektus, Biharmegye és Jucu Octavian dr. Turnuseverin csatlakozását jelentette be.

Uj vezetőség a párttagozat élén

A beszédek után megválasztották a száz-as-bizottságot, amelyben az aradi és arad megyei intellektuálisok foglaltak helyet. A tagozat vezetőségének megválasztása során elnök dr. Ispravnic Sever, alelnökök: dr. Lázár Sándor, dr. Ungurean Emanuel és Olariu Demeter lettek. Bratianu György megerősítette a választás eredményét, üdvözölte az új vezetőséget, a melynek jó munkát kívánt.

Általános érdeklődés közepette állott fel szólásra Bratianu György, hogy az összegyűlt előtt ismertesse pártjának programját. Azzal kezdte beszédét, hogy elvei az egész országban népszerűsége tettek szert. Amikor 4 hónappal ezelőtt a király hazajött, a liberális párt vezetősége súlyos hibát követett el azzal, hogy belső forradalomnak tette ki az országot, mert nem akarta elismerni az uralkodó jogait. Ez ellentétben áll a liberális párt régi tradícióival, mert ez a párt mindenkor hű volt a dinasztához. Ő és a párt azon vezető tagjai, akik hűek voltak a párt tradícióhoz, kénytelenek voltak kiválni és a király mellé állni. Mindannyian jól tudták, hogy az uralkodó tudja egyedül kivezetni az országot a jelenlegi bajokból. A liberális-párt régi vezetősége ma már szin-

tén belátta hibáját és behódolt a királynak De késő.

A tömegek már kiábrándultak a volt vezetőségből és új vezéreket kívánnak a párt élére, akik megfelelően tudják kormányozni a liberális pártot.

Most új kormányra új szellemmel kell jönniélés új elvekkel — mondotta Bratianu György. — A külföldi tőkével ugyanugy kell bánni, mint a belföldivel. A legnagyobb takarékoságot kell életbeléptetni és a kisebbségek jogait tiszteletben kell tartani. Minden állampolgár egyforma, de ezt nemcsak szavakkal kell megállapítani, hanem tettekben érzékelteni.

Bratianu György végül buzdította híveit. Beszédét hatalmas tapsal és éljenzéssel fogadták. A nagygyűlés végeztével a pártvezér autón néhány látogatást tett a városban, majd felkereste Comsa György dr. püspököt. Ezután szükebbkörű bankett volt a Központi-étteremben, délután 4 órakor pedig Bratianu György Nagyváradra utazott kíséretével együtt, hogy résztvegyen a mára összehívott gyűlésen.

„Nincsenek első- és másodrendű állampolgárok“

Az aradi gyűlés után az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt rövid beszélgetést folytatni a pártvezérrel, akinél elsősorban jövő programja iránt érdeklődtünk.

— A nagygyűlésen elmondott beszédemben, jelentette ki Bratianu György, már ismerttettem programomat. Önök, kisebbségi újságírókat természetesen a kisebbségi kérdésben elfoglalt álláspontom érdekli elsősorban. Hitvallásom az, hogy állampolgár s állampolgár között nincsen semmi különbség, bármilyen legyen annak anyanyelve vagy vallása. Előtte nincsenek első és másodrendű polgárok. Elitélek minden kisebbségellenes mozgalmat és elsősorban elítélőleg kell nyilatkoznom az antiszemita mozgalmakról. Ezeknek egyszer és mindenkorra véget kell vetni.

Bratianu György még fejtegette a disszidens liberális párt megalakításának okait, majd támadta a kormányt a közigazgatás decentralizálása és a pazarló politikája miatt. Elmondotta, hogy az általa megindított mozgalom mind erősebb lett. Ő Bratianu Vintilával teljesen szakított és csak a pártvezetőség néhány tagjával, közöttük Argetoianuval tart fenn érintkezést.

A délutáni órákban megérkezett Aradra a király választávirata, amelyet a kongresszus üdvözlő sürgönyére küldött. A válasz szövege a következő:

Dr. Ispravnic Sever, Arad. Öfelsége szives volt felhatalmazni engem arra, hogy önnök és az aradi és arad megyei liberális párttagoknak köszönetét fejezzem ki az önök részéről kifejezésre juttatott hódolatért. Öfelsége nevében: Dumitrescu magántitkár.

A nagyváradi gyűlés

Nagyváradról jelentik: Ma délután tartotta meg nagy részvétel mellett Bratianu György pártja gyűlését, amelyen körülbelül 2500 ember vett részt Biharmegye minden részéből. Az ülésen Zigre Miklós volt prefektus elnökölt, aki megnyitó szavai után átadta az elnöklést Bratianu Györgynek. Zigre ezután tolmácsolta a tagozat hódolatát a király iránt, majd dr. Milecan nagyváradi, dr. Bocan nagyváradi és Milecolozsvári ügyvédek tartottak hatalmas beszédet. Utánuk Horea Furtuna hírlapíró, majd Lungulescu egyetemi tanár beszéltek. A beszédek sorát Bratianu György felszólalása fejezte be. A bucaresti-i események híre már eljutott Nagyváradra és Bratianu beszédében már célzott ezekre. Délután hat órakor utazott vissza Bratianu György Bucarestbe, hogy jelen legyen a mostani politikai események kialakulásánál.

H I R E K

Veszedelemben Csusznovszky, a Nobile-expedíció megmentője

Moszkvából jelentik: Csusznovszky, a szovjet legkiválóbb repülője, aki néhány hét óta nem adott hírt magáról, most szikratáviratban jelentette tartózkodási helyét. Csusznovszky augusztus elején felderítő utra indult az Északi Jeges-tenger szibériai partvidékére. Mintegy tíz nap óta semmiféle hír nem érkezett róla, míg tegnap a Malgin orosz jég-törő hajó szikratáviratot fogott fel, amelyben jelentette Csusznovszky, hogy a karnai partvidéken leszállásra kényszerült és utját nem tudja folytatni. Ustportban nagy hőtömegek közé van bezárva és óriási nélkülözések között várja a kiszabadulását. Malgin jég-törő hajó el is indult Csusznovszky kiszabadítására. Csusznovszky pilóta volt az, aki annak idején felfedezte a Nobile-expedíció tartózkodási helyét és a Malgin orosz jég-törő a Krasszin jég-törővel együtt mentette meg az expedíció tagjait.

— **Időprognózis.** Változékony idő várható, az eső szűnésével, lényeges hőváltozás nélkül.

— **Marinkovics jugoszláv külügyminiszter Belgrádba érkezett.** Belgrádból jelentik: Marinkovics külügyminiszter Genfből jövet ma ideérkezett. A pályaudvaron miniszterek és előkelőségek fogadták a külügyminisztert, aki kijelentette, hogy meg van elégedve a Genfben elért eredményekkel.

— **Október 6-ika megünneplése.** Ma, október 6-án reggel kilenc órakor a minoriták templomában gyászmisést tartottak az aradi tizenhárom vértanú emlékeztérére, melyet Lakatos Ottó dr. plébános celebrált. — **Budapestről jelentik:** A magyar egyetemi ifjuság ma a Szabadság-szobroknál ünnepelte az aradi tizenhárom vértanú emlékét. Szokás szerint ma délután volt a kegyeleti staféta-verseny, amelyet az MTK csapata nyert meg. A táv 7500 méter volt, amelyet 14 perc 59.4 mp. alatt futott a győztes csapat. A versenyben második a BBTE, harmadik a MAC volt.

— **Greta Garbot eljegyezte a svéd király harmadik fia.** Vasárnap este szenzációs hírt repített világra a rádió. A svéd udvartól származik az a híradás, hogy Greta Garbo, a világhírű filmszínésznő és Sigrid svéd herceg jegyesek. Ez a házasság már nagyon régen készül és a királyi pár ellenzésén hiúsult meg mindaddig. Ugyátszik, hogy a királyi pár most beleegyezését adta a frigyehez és az egykori stockholmi elarusító kisasszony jegyesévé lett a király harmadik fiának.

Hölgyek nélkülözhetetlen arceszépítő szere a

Serail-crém

Készíti:

ROZSNYAY-gyógyszertár, Piata Avram Iancu, a CREDIT r.-t. tagja.

— **Jancsó Benedek irodalmi társaság alakul Budapesten.** Budapestről jelentik: Az Erdélyi Férfiak Egyesületé ma este összejevetelt tartott, amelyen áldoztak Jancsó Benedek dr., az erdélyi származású kiváló tudós emlékének. Az emlékbeszédet Kolozsvári Dávid egyetemi tanár mondotta, majd Csanády György szavalt el ez alkalomra írt ódáját. Zakariás G. Sándor indítványára elhatározták, hogy Jancsó Benedek irodalmi társaságot alapítanak, amely az elhunyt tudós és tanítványainak műveit fogja kiadni.

— **Albrecht főherceg mégis áttér az ó-katholikus hitre.** Budapestről jelentik Albrecht főherceg — mint már jelentettük — a közeli napokban áttér az ó-katholikus hitre. Az áttérés szertartása a rákosszentmihályi ó-katholikus templomban fog lefolyni, amelyet október 12-én szentelnek fel. A templom építkezése anyagi okok miatt hosszabb ideig szünetelt és éppen Albrecht főherceg tette lehetővé az építkezések befejezését, amennyiben a templomnak 25.000 pengőt ajándékozott. A főherceg és Leibach Irén egyházi esküvőjét október 12-én fogják megtartani a rákosszentmihályi ó-katholikus templomban.

A pápa megadta a diszpenzációt Boris király házasságához

Ortodox lesz a jövődöbéli trón-örökös — Nagyobb jogokat kap a katolikus egyház Bulgáriában —

Szótárát jelentik: A Vatikánnál hosszas tanácskozások folytak Boris király és Giovanna hercegnő házasságából születendő gyermekek vallása körül. A bolgár törvények szerint a trón várományosa az elsőszülött fiú, feltétlenül ortodox görög vallású kell, hogy legyen. A többi gyermekek vallására nézve rendelkezés nincs. A pápa nagyobb rekompenzációk el-

lenében megadta a diszpenzációt, hogy Boris és Giovanna megtarthassák külön-külön hitüket és az esküvő először katolikus szertartás szerint, majd a szófiai ortodox székesegyházban folyik le. A gyermekek vallására nézve a szülők állapodtak meg. Ennek ellenében bolgár résztől felajánlották a katolikus lakosság jogainak kiterjesztését.

Befejeződött a baptista kongresszus. Tegnap este tartotta utolsó ülését a baptisták nemzetközi kongresszusa. A tegnapi műsöt ugyancsak megnyitó énekkel kezdődött, majd pedig a közös ima után bibliavetés következett. A vasárnapi ülés keretében egy vegyes magyar körös is résztvevett egyházi dalok éneklésével. John MacNeil dr. tegnap ismét előadást tartott. Az előadás keretében hosszasan ismertette a baptisták misszióját napjainkban. A tegnapi ülésnek másik kiemelkedő előadása dr. I. H. Rischbroöke: a világszövetség titkárnak beszéde volt, aki a baptizmus XX. századbeli fejlődését vázolta. Utána pedig Ungurean Ioan szólalt fel, aki mély tartalmú záróbeszédet tartott. Ezután pedig befejező közös ének következett. A külföldi delegátusok egyrésze még az éjszaka folyamán elhagyta a várost, míg a többiek ma reggel utaztak el Aradról.

A szovjethajóraj a Földközi-tengeren. Konstantinápolyból jelentik: A szovjet orosz hadihajóraj ma elhagyta Isztambul hadikikötőjét, és a Földközi-tenger felé indult. A tegnapi érkezett két orosz buvárhajó még két napig időzik az itteni kikötőben.

Tiltszatásztörlő az égő pipa miatt. Budapestről jelentik: Kecské községben Rózsa László főjegyző istállóiban Tóth László kocsis tegnap este égő pipával elaludt. A pipa felgyújtotta a tülljét, majd a szalmát is. Ekkor ébredt fel a kocsis, aki kirohant az istállóból. Tizenegy éves fia az állatokkal együtt odaégett. Tóth Lászlót súlyos állapotban vitték a kórházba és megindították ellene az eljárást.

Dugulás és áranvetés bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hat- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűviz. Napokint többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József viz alhási megbetegedések esetében gyorsan és mindig enyhén hat. — A Ferenc József keserűviz gyógyszerárterekben, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

Az idel szezón első műkedvelői előadása az Iparosotthonban. Vasárnap este 9 órakor tartotta az aradi iparosok műkedvelő gárdája a hosszú nyári szünet után első előadását. Az előadás megkezdése előtt Reinhart Gyula tartott megnyitó beszédet, aki vázolta, hogy az Iparosotthon vezetésének jelenleg legfőbb gondját képezi a könyvtár fejlesztése. Az első műkedvelői előadás tiszta jövedelmét épen ezért a könyvtár gyarapítására fogják fordítani, ugyanakkor pedig felkéri azokat, akiknek módjukban áll, hogy igyekezzenek adományaikkal gyarapítani az Iparosotthon könyvtárát. A ma esti előadáson Guthi Soma és Rákosi Viktor „Tartalékos férj” című vígjátéka került színpadra hozzáértő rendezésben és ügyes előadásban. A szellemes vígjáték általános tetszést aratott. A fiatal feleség szerepét Nógrády Böske nagyon kedvesen s természetesen játszotta, míg a többi női szerepekben Szeghő Magda, Brebart Lászlóné, Gál Ilus és Böske tündek ki. Boros Frigyes kikapós férj sikerült alakítás volt, Gaál László férfias hősréleltés, míg Balogh Lászlónál a közönség több természetességet és lassabb beszédet kívánna. A humort Szeghő Szilárd, Pantea György, Spitz Lajos, Bodnár József és Diósi Lajos képviselték.

Megkezdődött a himmlőtás Aradon. A várost főorvosi hivatal közli, hogy a mai napon megkezdődött a csecsemők himmlő elleni oltása. Ma délután öt órakor a Kázinó-uccai iskolában ment végbe az első ketületbe tartozók gyermekeinek beoltása. Holnap reggel a Szent Péter-téri iskolában, szerdán az Illés-uccában, csütörtökön az Erdélyi-uti iskolában, szombaton Miklakán és vasárnap Ségábari és Gálban. A jövő héten ismét végigmennek eljéltől kezdve az iskolákön, hogy azok a szülők, akik elmulasztották gyermeküknek beoltását, igénybe vehessék a hatósági orvosoktat. Azokat a szülőket, akik elmulasztják gyermekük beoltását, pénzbírsággal sújtják.

Szüreti mulatság Gurahoncon. Gurahonci tudósítónk jelenti: A gurahonci római katolikus egyházközség szombaton este jólsikerült szüreti mulatságot rendezett az újonnan épült templom javára. Az éjszaka folyamán szépségversenyt rendeztek, amelyen az első díjat Rostohai Emma; a második díjat pedig Mikocsikly M. gurahonci lútleán nyerte el. A mulatság tigr erkölcsi-leg, mint anyagilag nagyszerűen sikerült s a résztvevők a korá hajnali órákig maradtak együtt jó hangulatban.

Véres tragédia Komlós községben. Vasárnap délután véres tragédia játszódott le az aradmegyei Komlós községben. Az eset annál borzalmasabb, mivel annak szereplői kiskorúak. A tragédiáról a következő jelentésünk számol be: Müller István és Ardelean János komlói legények már hosszabb idő óta ellenséges viszonyban állottak egymással. Vasárnap délután a két ellenséges legény megint összetalalkozott egymással, melynek alkalmával összeszólalkoztak, majd a két legény öltre ment és a 14 éves Müller István a bosszútól elragadtatva, biéskájával átszurta a 17 éves Ardelean János nyakát, akit súlyos sébével ma az aradi kórházba szállították. A még kamasz gyilkos Müller Istvánt letartóztatták. A tragikus ügyben a vizsgálat megindult. A kórházból nyert értesülésünk szerint az áldozat az esti órákban valamivel jobban érzi magát.

Hol helyezkedtek el a szintársulat tavalvi tagjai? Ilyen cím alatt, szombati lapszámunkban megjelent cikkünkkel kapcsolatosan Győző Alfréd annak a megállapítását kéri, hogy neki még szerződése nincs, mert portyázó társulatoknál való működését nem tekintheti elhelyezkedése megoldásának.

Az aradi államrendőrség utlévelosztály felkéri Straszinszky Rozáliát, Czer Máriát, Spitzer Eténát, Varju Máriát és Varju Gizát hogy haladéktalanul jelentkezzenek a rendőrségen.

KIS KOCKAZATTAL — SOK PÉNZT NYERHET

há a 25-ik magy. kir. osztálysorsjátékhoz

KELLNER G.

BANK és VÁLTÓÜZLET cégtől BUDAPEST, Wesselényi-u. 35.

egy szerencseszámot rendel.

Minden második sorsjegy nyer. Huzások kezdete 1930. október 17.

Bétét osszilyonként:

Égész sorsj.	Fél sorsj.	Negyed sorsj.
P. 24.—	P. 12.—	P. 6.—

Ezen csekély összeggel szemben nyerhető:

P. 500.000 Lej 15.000.000

P. 300.000 Lej 9.000.000

P. 200.000 Lej 6.000.000

P. 100.000 Lej 3.000.000

Stb. Stb. Szíves rendelkezések levélben kéretnek, az összeg utólagos beállítás ellenében. Gondos és díszkrét elintézés.

Tetténert beförö. Tegnap éjszaka tetténerték Csikortás József 16 észendős mézszároslegényt, amint éppen bemászott Blag Demeter Kapucca 32. számú házban levő lakásának ablakán, azzal a szándékkal, hogy lopjon. Csikortás József, aki a temesmegyei Fibus községből származik, Eibenschütz aradi mézszárosnál van alkalmazásban, azt vallotta, hogy a betörésben még segítőtsai is voltak. A rendőrség gyanyukok alapján előállította Popá Cornél, Kulik Miklós mézszároslegényeket, akik azonban nem akarnak tudni arról, hogy társai lettek volna Csikortásnak.

Dr. Albu István egyetemli magántanár, az aradi női klinika igazgatófőorvosa külföldi útjáról hazatért s rendeléseit újból megkezdte.

Az aradi és aradmegyei hadirokkant listákat és továbbszolgáló altiszteket kérem, hogy folyó hó 11-én (szombaton) este fél 9 órakor a Városi (volt Kánya)-étteremben megjelenni sziveskedjenek, ahol tudomást fognak szerezni a bucaresti-i kongresszus részéről indított nyugdíjmozgalomról. Martin János rokkant főhadnagy.

A Teozófiai Társulat ismét megkezdí szerda este ismertető előadásait. Az előadások a Pláza Avram Iancu 18. sz. (Szabadságtér) alatti helyiségben este 8 órai kezdettel lesznek megtartva. Belépés díjtalan.

?? Akar Ön jól rágni a fogait Szívend Ön fogfájásban ??

Há felől Budapestre, forduljon a legnagyobb bizalommal 36 évé fennálló **FOGORVOSI** rendelémhöz: VII. Rákóczi-út 56. I. em. Műfogak, aranykoronák, aranyhidak szájbodlás nélkül, ki nem vehető fogpótlások, a legjobb angol és amerikai anyagokból 12 éves időtartás és kedvező fizetési feltételek mellett is. Foghuzás teljesen fájdalommentesen, érzéstelenítve. Fogtömések csak legelsőrangú anyagokból. Minden fogorvosi és fogtechnikai műveletek 3 napon belül elkészíttetnek — megvárhatják A legmérsékeltébe árszabás Kívánát a árjegyzékkel szolgálhatok Szaktanács értekezés díjtalan. Külföldiek sóronkívül fogadtatnak

BUDAPEST DENTIST BARNÁ J., fogorvosi, fogászati rendelé.

LEGUJAB B.

Bécs tanácsa a kormány ellen foglalt állást

Izgalmas harc a bécsi tartományi tanács mai ülésén — A tanács tiltakozik a Vaugoin-kormány ténykedése ellen

Bécsből jelentik: A bécsi községtanácsban ma a szociáldemokrata képviselők szóváltak az utóbbi időben előfordult lapelkobzásokat, valamint azokat a híreket, amelyek szerint a kormány több szocialista képviselő letartóztatására készül. A szociáldemokrata párt szónoka az az indítványt terjesztette elő, hogy tiltakozzon a bécsi tartománytanács a kormány által foganatosított lapelkobzások ellen és lépjen fel erélyesen a Heimwehr-beligyminiszter szándékai ellen,

amelyek a képviselői immunitást sértik. A keresztényszocialista párt ellenezte a szociáldemokrata indítványt és azt az álláspontot foglalta el, hogy a tartományi tanács ne avatkozzon a kormány hatáskörébe. A két párt között heves harc indult meg és éles összeütközések történtek. Végül is a tartományi tanács, amelyben a szociáldemokraták vannak többségben, elfogadta az indítványt, ami előreláthatólag nagy izgalmat fog kiváltani Ausztria politikai életében

A G. 38. Bucuresti fölé érkezett

Robbanás fenyegette a világ legnagyobb repülőgépét, amely ma reggelig Belgrádban rekedt

Belgrádból jelentik: Tegnap délután 4 órakor felszállt a „G. 38” Junkers-repülőgép, hogy Bucurestibe menjen. Rövid ut után visszafordult, mert csőrepedés folytán robbanás fenyegette. A hiba akkora, hogy nem is tudják Belgrádban kijavítani, illetve Londonból kértek szerelőket. Az utasokat szállodákban helyezték el. A hibát ma reggelre

azonban sikerült kijavítani s a gép Bucuresti felé startolt.

Bucurestiből jelentik: A „G. 38” óriásrepülőgép ma délelőtt 11 órakor Bucuresti fölé érkezett. Néhány kört irt le a város fölött, majd simán leszállt a repülőtéren. Holnap reggel Konstantinápoly felé startol a repülőgép.

Lupu György aradi szakaszvezető tragédiája

Egyetlen ütessel meggyilkolta egy szőlőcsész — Egy szóváltás véres következménye — Letartóztatták a szőlőcsészt

ARAD, október 6. Vasárnap délután három óra után megrendítő halálos tragédia történt az Araddal szomszédos Zsigmondháza község határában, a temesvári hid közelében lévő töltéstől alig néhány lépésnyire. A szántóföldekkel határos szőlőben teljesített szolgálatot Crisan Nicolai csicséri illetőségű 54 éves napszámos. A szőlőcsész a délutáni időben a töltés közelében tartózkodott, amikor észrevette, hogy a vár felől héli, egyenruhás személy közeledik a szőlő felé. A katonák a Fischer Armin-féle szőlőbe igyekeztek. A csész megállásra szólította fel a bakákat, akik azonban nem hallgattak a csészre, hanem tovább folytatták útjukat.

A katonák és Crisan között szóváltás keletkezett. Különösen Lupu György szakaszvezető volt hangos. Crisan szőlőcsész a vita hevében felemelte fókását és azzal mellbe sújtotta ellenfelét, aki a szántóföldön kereszttül bajtársai után akart menekülni, azonban alig tett pár lépést, összeesett és meghalt. A szőlőcsész nagyon megdöbben, amikor látta, hogy a Lupu társaságában lévő katonák nem tudják életre kelteni bajtársukat. A katonákkal együtt bement a várba, ahol Crisan nyomban őrizetbe is vették.

Elsőnek Adamovieiu aradi rendőr-

kommisszár ment ki a helyszínre, aki a fényálás pontos megállapítása után, jelentést tett az esetről az aradi ügyészségnek, majd a szőlőcsészt átadta az ujaradi csendőrségnek. Az ügyészség részéről ma délelőtt szállt ki a helyszínre Popoviciu ügyész, Jonescu törvényszéki boncolóorvos és Szilágyi János jegyző. A helyszínen megállapították, hogy a szőlőcsész és Lupu György szakaszvezető között dulakodás támadt, amennyiben a szántóföldön, amelynek talaját az eső megpuhította, pontosan kivehető a lábnyomok, amelyből megállapítható az is, hogy Lupu a vár fele akart menekülni ellenfele elől és ebben a pillanatban kapta az ütést a mellére.

Jonescu orvos a délutáni órákban felboncolta a katonai holttestét és megállapította, hogy a halált belső zuzódás és vérömlés okozta. Popoviciu soros ügyész a helyszínen kihallgatta Crisan Györgyöt, aki elmondta, hogy a hét baka nem akart engedelmessé válni és miután az utóbbi időben sorozatos szőlőlopások fordultak elő és a szőlő tulajdonosa őt tette felelőssé, nem hagyta magát és amikor Lupu rátámadt, ő fókásával védekezett. Az ügyész ezután úgy rendelkezett, hogy az ujaradi csendőrség még a mai napon szállítsa be Crisan az ügyészségre.

ellen, a Ferencváros is biztosan vette a veszedelmes szegedi gátat, a Hungária viszont, amelynek győzelmét mindenki biztosra vette, kis híja, hogy ki nem kapott a nagyon jó III. kerületől. A forduló igazi meglepetése a Hungáriának érthetetlenül gyenge játéka volt, amellyel csoda, hogy egy pontot meg tudott menteni a sztármentes, de annál egészségesebb óbudaiakkal szemben. Meglepetéssel szolgált a Vasas is, amely 3:0-ra végzett a Kispesztel, a Nemzeti, amely 1:1-es eldöntetlen harcolt ki a Bocskaytól, végül Sabária, amely első győzelmével a bajnoki lista 7. helyére vágatott. Pontvesztés nélkül már csak az Újpest áll, veretlenül a Hungária, a III. kerület és a Bocskay, pont nélkül, mint seroghajtó: a Kispeszt, Tessék utánanézni: 1. Újpest (3) 10:4 gólarány 6 p. 2. Hungária (3) 11:2, 5 p. 3. III. ker. FC (3) 7:2, 5 p. 4. Ferencváros (3) 9:3, 4 p. 5. Bocskay (3) 7:6, 4 p. 6. Bástya (3) 5:5, 3 p. 7. Sabária (3) 4:5, 3 p. 8. Vasas (3) 5:7, 2 p. 9. Pécs-Baranya (3) 5:12, 2 p. 10. Nemzeti (3) 4:8, 1 p. 11. Budai „11” (3) 2:8, 1 p. 12. Kispeszt (3) 2:9, 0 p.

Az eredmények egyébként a következők voltak: III. ker. FC—Hungária 1:1 (1:0). Újpest—Pécs-Baranya 3:2 (0:2). Sabária—Budai „11” 1:0 (1:0). Vasas—Kispeszt 3:0 (1:0). Bocskay—Nemzeti 1:1 (1:1). Ferencváros—Bástya 2:0 (1:0).

O Crisana (Sebis)—Unirea (Curahont) 1:0 (0:0). Ezúttal Sebisben találkozott a két rivális együttes. A mérkőzés egyetlen gólját Lipták rugta. Jók voltak Dasean és Lipták.

O két pontot elvették a Banatultól a Kinizsi javára. Temesvárról jelentik: A Distrikt esti ülésén döntött a Kinizsi sportegylet beadványa felett, amelyben a Banatullal 3:0 arányban lefolytatott mérkőzését megóvta. Az óvás tartalma az, hogy a Banatul rosszhiszemű módon igazolta le Dobayt. A Distrikt igazolva látta az óvás állítását és megállapította, hogy tényleg rosszhiszemű módon történt Dobay szerepeltetése és ezért két pontot elvett a Banatultól és azt a Kinizsinek adta, továbbá két büntető pontot irt le a Banatultól. A határozat nagy megnyugvást keltett sporkörökben és attól az áldatlan temesvári sportviszonyok javulását várják.

O Eldöntetlenül végződött a temesvári derby. Temesvárról jelentik: TAC—Kinizsi 2:2 (2:1). Morcu bíró lehetetlen bíraskodása miatt botrányal végződött mérkőzés.

O A Meteor 100 kilométeres országúti kerékpárversenye. A Meteor Sportegylet a nagyvárosi országúton rendezte meg Aradváros 100 kilométeres országúti kerékpár-bajnokságát, melyen igen szép mezőny összecsapása érdekes küzdelmet hozott. A versenyt Bors (AMTE) biztosan nyerte, míg a tavalyi bajnok: Kalmár, csak a negyedik helyen tudott végezni. Részletes eredmény: Bajnok: Bors (AMTE) 3 óra 58 perc, 30 másodperc; 2. Oláh (AMTE); 3. Janka (Metor); 4. Kalmár (AMTE).

O Összeállították a Bulgária ellen szereplő román csapatot. Bucurestiből jelentik: Tegnap triálmérkőzés volt Bucurestiben, amelynek alapján összeállították a 12. bolgár—román válogatott mérkőzésen szereplő román együttest. Eszerint a román válogatott a következő csapatot veszi fel a küzdelmet: Kiss—Burger, Madarász—Robc, Vogl, Raffinszky, —Boros, Desu, Wetzler, Dobay, Barbu. Érdekes, hogy két ember kivételével az együttes a triálon a B. csapatot alkotta és kikapott az A. legénységtől 3:2 (1:1)-re. Mégis ennek a csapatnak kilenc tagját válogatták be a reprezentatív csapatba.

O Győzött Érsekújváron a budapesti profi kombinált. Érsekújvárról jelentik: Budapesti professzionista kombinált—Érsekújvári Sport egyesület 6:2 (5:0). A magyar csapat 10 emberrel érkezett, mivel Wéber utközben lemaradt, helyette az érsekújvári Hochfeld játszott. A mérkőzés sáros talajon folyt le, amelyen a budapesti csapat technikai játéka jobban érvényesült. A magyar kombinált góljait Gyurcsó (3), Györi, Koszta és Senkey, II., az érsekújváriakét Hanák I. és Kreisir lőtte.

O A francia Ladoumegue megjavította az 1500 méteres sikiutás világrekordját. Párisból jelentik: A franciák állandóan fejlődő fiatal atlétája, Ladoumegue, vasárnap világrekordkísérletet tett 1500 méteren. A kísérlet fényesen sikerült, Ladoumegue 3 perc 49,2 mp-es idő alatt ért a célba és ezzel a német Peltzernek tavaly föllállított 3 p. 51 mp-es régi világrekordját alaposan megjavította.

Artistanők, pincérnők és virágárusnők orvosi vizsgálata

Az aradi orvosi hivatal érdekes rendelete.

A város főorvosi hivatala ma érdekes rendeletet adott ki. A rendelet szerint mai naptól kezdve orvosi vizsgálatra kötelesek jární a kávéházak és vendéglők pincérnői, valamint egyéb női alkalmazottjai, a bárók és kabarék nőtagjai, valamint az összes éjszakai virágárusnők. Cucu Vazul dr. városi főorvos rendelete szerint az egészségügyi ellenőrzés, amely az új egészségügyi törvény alapján történik, hetenként kétszer lesz az aradi poliklinika helyiségében. Az egészségügyi ellenőrzés alá helyezett nők külön igazolványt kapnak, amelyet a vizsgálatot végző orvos mindenkor aláír. Felmentést a kötelező vizsgálat alól csak a következők kaphatnak: ha férjes az illető és együtt él férjével, ha elmúlt 40 éves, vagy ha valamilyen nyilvánvaló testi fogyatékoságban szenved. Az érdekeltek körében nagy izgalmat okozott a főorvos rendelete, amelynek nyomán most már az aradi kabarék művész-női is állandó orvosi ellenőrzés alá kerülnek.

Október 1-én

uj előfizetést nyitottunk az „Aradi Közlöny”-re

Kérjük azokat az előfizetőket, akiknek előfizetése lejárt, vagy hátralékban vannak, hogy sürgősen ujítsák meg előfizetésüket, illetve egyenlítsék ki tartozásukat, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

SPORT KÖZLÖNY

Az AAC súlyos veresége révén továbbra is a Gloria-CFR áll az aradi bajnokság élén

Az ATE nehezen győzött a Vointa felett — A Tricolor megverte az Unireát

A bajnokság egyik legérdekesebb mérkőzése szokott lenni a Gloria-CFR—AAC találkozás. A tegnapi összecsapás azonban nem hozott különösebb izgalmat, nivót pedig még kevésbé. A Gloria-CFR könnyen és megérdemelten győzött 3:0 (2:0) arányban, Marianuti góljaival. — Gyenge játék keretében az ATE és a Vointa találkozása az ATE minimális győzelmét hozta 2:1 (2:1) arányban Julinsky és Sabau góljaival, míg a Vointa gólját 11-esből Tóth szerezte. — A Tricolor és az Unirea-mérkőzés volt a forduló harmadik meccse, amelyen az Unirea csak egy félideig tudott ellenfele lenni a Tricolornak. A Tricolor gólszerzői Genczinger (2) és Palásthy voltak. A bajnokság állása: 1. Gloria-CFR (3), 16—4 g. a. 6 pont; 2. Tricolor (3), 6—3, 4 pont; 3. ATE (3), 9—8, 4 pont; 4. AMTE (2), 7—2, 3 pont; 5. Olympia (2), 6—3, 3 pont; 6. AAC (3), 2—5, 2 pont; 7. Unirea (3), 3—11, 0 pont; 8. Vointa (3), 3—16, 0 pont.

Az Újpest csaknem vereséget szenvedett, mégis a magyar ligabajnokság élén áll

A III. ker. FC csaknem pontot hódított a gyenge Hungáriától — A Vasas meglepően fényes győzelme

Budapestről jelentik: A Ligabajnokság harmadik fordulójában nagy érdeklődés kísérte az Újpestet Pécsre és a Ferencvárost Szegedre. Itt is, ott is meglepetés fenyegetett, a meglepetés azonban azért meglepetés, hogy ott robbanjon, ahol senki sem várja. Az Újpest — ha nehezen, 0:2-re elvesztett félidő után is, de — győzött a Pécs-Baranya

„A tatárjárás idején sem volt olyan nagy szegénység és nyomor az országban, mint most”

Goldis László nagy beszéde a Néppárt tótváradai gyűlésén — Mi az oka a tarthatatlan gazdasági krízisnek? A súlyos adózások — A földművelő-osztály tragédiája

Hosszas hallgatás után vasárnap ismét lendületes megmozdulás volt észlelhető az Avarescu marsall vezetésével működő Néppárt részéről. A néppárt erdélyi tagozata ez alkalommal Tótváradon tartott nagygyűlést, amelynek lendületet és erélyt Goldis Vazul volt kultuszminiszter beszéde adott. A népgyűlésen dr. Moldován Silvius volt aradi prefektus elnökölt. Elsőnek Groza Péter v. miniszter beszélt a néphez. Groza dr. a helypolitikai válságról tartott felvilágosító beszédet a népnek, utána utána Apateanu Demeter volt képviselő, lippai kereskedelmi iskolai tanár, Georgescu Ilie ny. ezredes, Zelecuteanu mararadi tanító és Tomula János lelkész szöleltak fel.

A népgyűlés sulypontja Goldis Vazul volt kultuszminiszter hatalmas beszédére esett, amely lényegében megszabta azt az ideológiai vonalat, amelyen a néppárt esetleges kormányra jutása esetén gyakorlatilag mozogni fog.

A volt miniszter népies hatásokra felépített beszédében a gazdasági krízisre tért ki, amely legelsősorban uralja az országban uralkadó hangulatot. A volt miniszter rámutatott arra, hogy a nagy pénzügyi következtében igénybevett adóbehajtás keseríti el végletekig a földművelő népet. A pénzkrízis egyedüli orvosságát abban látja, hogy

a földművelő osztálynak módot kell adni arra, hogy adósságait klízzesse.

Az eljövendő kormányának elsőrendű kötelessége a buza árának minimalálása oly for-

mán, hogy 500 lejen átlali áron buza ne kerülhessen a piacra. Meg kell nyitni az ország határait, vámentesen kell beengedni a külföldi árut, hadd legyen szabad versengés a belföldi és külföldi áruk között, had mensüljön a fogyasztó attól, hogy belföldi árut legyen kénytelen vásárolni, még akkor is, ha az minőségileg nem veheti fel a versenyt a külföldi áruval. A Maniu-kormány működéséről Goldis miniszter a következőket mondta:

— A gazdasági bajok forrása a lej stabilizációja, mert ennek következménye volt az ország pénzmennyiségének megcsappanása. Negyven milliárdra kellett volna felemelni az állam pénzkészletét és a lej értékét felére leszorítani, mert csak az ilyen stabilizáció hozhatta volna teljesen rendbe az ország pénzügyeit. Igaz, hogy ezzel néhány pénzintézet tönkre ment volna, de ha 800 ezer embert tudunk feláldozni Nagyrománia megteremtéséért, akkor ezt a pár pénzintézetet még fel lehetett volna áldozni az ország érdekéért.

— Az adózás tekintetében — folytatta Goldis miniszter beszédét — teljesen elviselhetetlen a helyzet minálunk. A tatárjárás idején sem volt oly nagy a szegénység és nyomor az országban mint most, de még akkor sem lehetett oly erőszakos a végrehajtók uralma, hogy a lakosság utolsó párnáját, gazdasági felszerelését kénytelen odaadni a kincstárnak.

Goldis miniszter beszédét nagy lelkesedéssel fogadta a nép és a megjelentek ünnepléses formák között kísérték el a néppárt vezetőit a község határába.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megkezdődött az orosz bor- és szőlődumping

Nagy árzuhanás a kisenevi piacon — Aradhegyalja apatikusan fogadta a hírt

Kisenevből jelentik: Az itteni szőlő- és borpiacon hatalmas árzuhanás történt, amit az orosz szőlő- és bordumpingnak lehet tulajdonítani. A szovjet egyelőre Lengyelország felé irányít hatalmas szállítmányokat és egészen elárasztotta borral és szőlővel az országot, amely eddig Románia és főképpen Erdély legnagyobb vásárlója volt. Ez hamarosan kihatással lesz az összes romániai pia-

cokra és ezért a szőlő további olcsóbbodása várható.

Aradhegyallán a bor és szőlő ára ma már olyan alacsony, hogy a termelők szinte apatikusan vették tudomásul az újabb dumping hírt, amely talán még jobban leszorítja az árakat. Az általános vélemény az, hogy a szovjet újabb manipulációja itt már nem szoríthatja le jobban a már amúgy is mélyponton álló árakat.

— A Consum olvasói számára egy kiváló pénzügyi szakember elmondta véleményét a gazdasági válságról és a szanálás módjairól. Újabb ipari alapítások, a leutóbbi napokban bekövetkezett bankbukások, magáncégek fizetésképtelensége, legalábbban kiadott törvények és rendeletek, valamint a román-francia kereskedelmi szerződés szövegének és a tarifális rendelkezéseknek szöszereint fordítását közli a Consum legalább száma.

vül, miután a komercIALIZÁSI törvény értelmében az alaptőkék bizonyos százaléka készpénzben a városhoz fizetendő be, a városi részesedés is nagyobb lesz. A város vezetősége még nem határozott, elfogadja-e a miniszteri kiküldött értékelését. A gépzemek komercIALIZÁSI ügye, amennyiben a város nem emel kifogást a felbecsülés ellen, hamarosan minisztertanács elé kerül.

Súlyos repülőkatasztrófa Drezdában

Nyolc halott áldozata van a szerencsétlenségnek Berlinből jelentik: A Luthansa D. 1930 Berlin és Hamburg között közlekedő repülőgépe ma a drezdai repülőtéren siklórepüléssel akart leszállani, de lezuhant. A pilóta, a megfigyelő és 6 utas, szóval 8 ember azonnal szörnyethalt. Meginiditották a vizsgálatot. Hír szerint a halottak között egy Földes nevű magyar ember is szerepel, aki Berlinből Drezdába akart utazni.

— Elhalasztották az ármaximáló bizottság ülését. Ma délre tervezték az aradi városi ármaximáló bizottság összehívását. Latal Cornel dr. polgármester. Intőzkedésére az ülést elhalasztották és előreláthatólag csak csütörtökön kerül sor a maximálás megejtésére.

Aradváros gépzemeinek értéke negyvenmillió lej

a minisztérium által kiküldött mérnök becsülése szerint.

Aradváros vezetősége meglepetéssel vette tudomásul, hogy az a mérnök, akit a városi gépzemek felértékelésére küldött ki a minisztérium, körülbelül 40 millió lejre becsülte fel a hamarosan komercIALIZÁSI alá kerülő városi gépzemeket. A város a maga részéről is elvégeztette a felbecsülést és azt a gépzemmi alapszabályokkal együtt felterjesztette a belügyminisztériumhoz jóváhagyás végett. A városi leltárban az üzemek körülbelül 20 millió lej értékkel szerepeltek, így tehát a miniszteri becsülés közel a duplája a városénak. Ez annyit jelent, hogy a gépzemeknek alaptőkéjük után — a leltár ugyanis alaptőkének lesz számítva — nagyobb adót kell fizetniük, ezen ki-

CIROKOT minden meny-nyiségben vásárolok
ELEK GYÖNGY seprő-gyár.
BUDAPEST, VI., Kariács-ucca 20-22.
Taviratcím: **Elekbesen.**
Budapest, telefon: 921-12.

Tüdőbetegek
teljes gyógyulást nyernek
Dr. GOSZTONYI VILMOS
GYÓGYINTÉZETÉBEN
BUDAKESZIN (Magyarország.)
Teljes ellátás orvosi gyógykezeléssel együtt 8 P.

Színház — Irodalom — Művészet

R. Hegedüs Béby ária- és dal-estje a Minorita-kulturházban

R. Hegedüs Bébyről nem első megállapítás az, hogy valóban a komoly tudású énekesnek közé tartozik, akinek szereplései mindig értékesek, mert tiszta művészetet nyújtanak. Művészete megkülönböztetetten követeli a véleményadást s a kritikát csakis a dicséret jelzői között lehet róla megalkotni. Vasárnap esti műsorával kiváltképp meg akarta erősíteni a közönség föntebbi hitét és el lehet mondani, hogy ez sikerült is. Ritkán hallható és erős felkészültséget igénylő koncertdarabok váltották fel egymást műsorán és a fokozatosan felfeloldó tetszés bizonyította azt, hogy a művész-asszony a magasnyíró műsora követelményeinek megfelelt. Hangjának friss szárnyaló ereje, csengése, ha lehet, hatványozottabb, mint régebben. Technikájában csiszolódott és sokkal megbízhatóbb a lélekzétvétele is. Különösen Weber Oberon viharáriájában frapirozta hangja tömört és erőteljes lendületével hallgatóságát, amely teljes mértékben honorálta is a pompás műélvezetet és lelkes tapsaival a végén ráadás is követelt. Stílusos, művészi kísértet adott a kitünő ária-esznek dr. Guttmann Miklós, az ismert és neves nagyváradi zongoraművész, aki önálló számmal is szerepelve, tette teljessé a koncert sikerét.

* Október 11: a színház ünnepélyes megnyitója. Egyre jobban közeledik a színház kapunyitásának dátuma. Egyre jobban kiforr a szezonnyitó operett: a Victoria szépsége és egyre jobban bizonyosabbá válik a darab óriási sikere. Minden képzetet felül fog mulni az aradi előadása Földes-Harmath-Ábrahám csodálatosan szép operettjének. Felhő Ervin főrendező irányításában a próbák már javában folynak és magukat a szereplőket is meglepték a már elkészített gyönyörű díszletek. A főszereplők biztos rohamra indulnak a közönség tetszésvára ellen. Kornély Mária, Agoston Baba, Vincze Emmi, Danos Ica, Gömörly Emma, Keleti Árpád, Fratta Géza, Felhő Ervin, Csóka József, Szabados Árpád a főszereplők.

* A budapesti színházak heti műsora. Vigaszínház, Kedd, szerda, péntek: A szent láng. Csütörtök: Takács Alice. Szombat: A jó tündér (először). Vasárnap, hétfő: A jó tündér. — Magyar Színház, Egész héten minden este (pénteken hasznontűdször) és vasárnap délután: A gyönge nem. — Belvárosi Színház, Kedd, szerda: Egy lány, aki mer. Csütörtök. A töltőtoll (először). Péntek, szombat, vasárnap este, hétfő: A töltőtoll. — Városi Színház, Emil Jannings és társulatának vendégjátéka: Szerda: Geschäft ist Geschäft. Kedd, csütörtök: Der Biebrnelz. Péntek: A király. Bajazzók (A. bérlet 3. szám). Szombat: A denevér (B-C. bérlet 3. szám). Vasárnap délután: Hoffmann meséi. Este: A víz özvegy. — Királyi Színház, Egész héten minden este: Poldi. — Fővárosi Operettszínház, Egész héten minden este és vasárnap délután: Csodabár. — Új Színház, Szerda, péntek, vasárnap este: A Dreyfus-ügy. Kedd, csütörtök, szombat, vasárnap délután: A nyárspolgár. Hétfő: A Dreyfus-ügy. — Andrassy-utí Színház, Egész héten minden este: Medgyaszay, Fejes, Csontos, Békeffi, Kökény, Páger, Peti, Radó, stb. Megcsallak, mert szerettek. Egy vőlegény — aki hü: stb. Békeffi komédriál. (Kezdeté 9 órakor. Vasárnap és ünnepnap délután 4-kor és 9-kor. — Teréz körüti Szilpad, Egész héten minden este: III. Konrad, Mondja a szemébe. A mider. Pénzt vagy életet. Hungária kikapott, Irjon operett. Monsieur!, stb. (Hétköznap 9-kor, vasárnap és ünnepnap 4-kor és 9-kor.) — Royal Orfeum, Egész héten minden este: Varieté-műsor (fél 5, fél 9). — Bethlen-téri Színpad, Egész héten minden este: Új műsor. Kornai Berta, Erckövy. Operett, vígjáték, magánszámok (Kezdeté 6 és 9 órakor).

A szerkesztésért felelősen
SALÓ HENRIK

Bucuresti-i megbizásokat lelklismeretesen, pontosan, olcsón intéz

Sándor Ferenc, Arad legnépszerűbb futár-irodája

Csáky óras, ékszerész
a legelőnyösebben vásárolhat: **órát, ekszert, alkalmi és nász ajándékokat**, Arad, a Lutheránus-templommal szemben! (PRÉCIZ JAVITOMŰHELY.)

Rádió műsor

— Romániai idő. —

KEDD, október 7.

Bucuresti. 13. Gramofon. 13.50. Egy óra gramofon. 17. Sibiceanu-zenekar. 19.30. Sibiceanu-zenekar. 20. Gramofon. 21. Rádiózenekar. 21.50. Dimitrescu Aura operaénekesnő dalestie. 22.15. Rádiózenekar. — Budapest. 10.15. Hangverseny. Közreműködnek Láng Ilus (ének). Singer Ibolya (hegedű) és Hütter Pál (gordonka). 13.05. Szalonzenekari hangverseny. 5. Brandeisné Frey Melanie gyermekversei és meséi. 6.30. A Székelyfővárosi Zenekar hangverseny. 7.30. Francia nyelv-oktatás. (Garzó M. dr.) 8. A Rádióélet félórása. „Őszi dívat — ruhagondok”. 8.30. Báró Vay Sarolta zongora-hangverseny. 9.30. „Ősz”. Rendező: Paulini Béla. 10.45. Másfélóra könnyű zene. Majd: Ifj. debreceni Kiss Béla és cigányzenekari hangverseny a Baross-kávéházból. — Belgrád. 18.30. Gramofonjazz. 21. Rádió-négyes. 21.30. Zagreb. 23.45. Variété. — Prága. 12.15. Gramofon. 13.30. Brno. 17.30. Délutáni zene. 19.20. Gramofon. 20.40. Brno. 21.40. Szaxofonjáték. 22. Szimfonikus hangverseny. 23.20. Mor Ostrava. — Wien. 12. Tarka gramofon. 13. Silving zenekar. 17.35. Godowsky Lipót Chopin éji dalait játsza. 18. Jancsi és Juliska,

melodramame a Grimm testvérek után. 22. Bach nagy orgonaművei, sorozat Schütz Ferenc előadásában, Graf Miksa tanár bevezető szavattal. 22.40. Hummer zenekar. Utána vegyes közlemények. — EGYÉB EUROPAI NEVEZETESÉGEK: Zágráb. 21.30. Gábor György budapesti zongoraművész hangverseny.

SZERDA, október 8.

Bucuresti. 13. Gramofon. 13.50. Gramofon. 17. Rádiózenekar. 18.30. Rádiózenekar. 20. Gramofon. 21. Ozinoid Anna zongoraművész nő játéka. 21.45. Cotea csehszlovák zene. 22.15. Filip hegedűművész játéka. Budapest. 10.15. A Rékai Miklós szalonzenekar hangverseny. 1.05. Eugen Stepat orosz balalajka-zenekarának hangverseny. 5.10. Stumpf Károlyné előadása: „A háztartásról”. 6. Marschalkó Lajos novellái. 7.30. Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura). 8.45. Berkó István előadása: „Diszszemle a Vérmezőn 30 évvel ezelőtt”. Közreműködik a m. kir. 1. honvédelmi gyalogezred zenekara. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekari hangverseny a Spolarich-kávéházból. — Belgrád. 18.30. Délszláv zene. 21. Prága. 23.15. Vendéglői zene. Prága. 12.15. Gramofon. 21—23. A rádió II. szimfonikus hangverseny a cseh filharmonikusok közreműködésével. Enekel Bondy-Lekner énekesnő. — Wien. 12. Orgonajáték gramofonon. 12.30. Operarészletek gramofonon. 14.30. Morin Erika hegedűművész gramofonon. 16.20. Bauer zenekar. 20.30. A wien-i német népdalegyesület karintiai népdalestje. 23.30. Gramofon-tánczene. — EGYÉB EUROPAI NEVEZETESÉGEK. Frankfurt a M. 21.45. Offenbach-est: hat zene-zám, majd az Elizondai lány című egyfelvonásos operája. Leipzig. 21. Strauss Richard: Ariadne Naxoszon c. egyfelvonásos operája. — Paris Radio-Paris. 21.45. Planquette: Rip van Winkle című operettje.

Írógépek

és kellékek.
Számológépek

„CONTROL” Arad
Str. Alexandri 1.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol nyíltan az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel. Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrássy-tér 16.
Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J.-u.
Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,
Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.
Akinék tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk más-napi számában feltétlenül meg fog jelenni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki-vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbellyel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhívatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 6 ÓRÁIG VESZÜNK FEL ▲ ▲

HAZASSÁG.

INGATLAN vagyonnal rendelkező 50 év körüli gazdag öz. keresztény ur-ember Clujja 10millió lej évi tiszta jövedelemmel, házasságot kötne hozzáillő intelligens vagyonos urinóval. Leveleket „Két-ös vagyon” jellegre Rudolf Mosse hirdetés-irodába címzendők Cluj. 105

ALKALMAZÁS.

CIPOSZAKMÁBAN teljesen gyakorlatot megőrt keresek, a kirakatrendezés-hez ért és bírja román és nemet nyelveket. Ajánlatok küldendők Hermann Friedman, Sibiu Str. Buserjeji 2. 4086

KERESKEDELMII ÜGYNÖKÖK szorgalmas, elkötelezett erők jutalék ellenében Erdély-Bánát fő és mellékpincéin felvétetnek. Ajánlatok Rudolf Mosse Bucuresti címre „Megélhetés” jelleg alatt. 152

KI-FUTOLÉNY megbízható — lehetőleg bioklivel — felvétetik. — Jelentkezni: Salgóné bizományi üzletben, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota.

KISZOLGALÓ MUNKAERŐT (szakmabeit) keres Kerpel Izsó papirkereskedése Aradon. 27

LAKÁS.

ELEGANS uccai butorozott szoba, fürdőszobával kiadó, volt Zrinyi-u. 12. 4088

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

Kiadó

négyosztás, fürdőszoba, konyhás lakás éléskamrával és pincével azonnalra a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

VÉTEL ÉS FELADÁS.

KOMPLETT diófa ebédlő borszékkel és festmények eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

EGY 80 lóerőjű Dziel motort keresek. — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4089

ANTIK íróasztalok, Biedermeier intarzier és szalonok, uriszoba, vitrinek, intarziás antik szekrények, ezüst evőeszközök, ezüst tálcák és girandok, keleti és helyben készített perzsaszőnyegek, tűzők, szalonok, festmények, asztalok, szekrények, antik órák, komplett szobaberendezések, nagy antik fotelok, kézimunkák, zongorák, hegedűk, ékszeres stb. stb. eladók SALGONÉ bizományi üzletben, Strada Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

JO ÉS OLCSO zongorák Meis J.-né! Str. N. Pompiliu 21. (Kassa-ucca) kapható. 2498

KERESSEK bizományi üzletben keleti perzsaszőnyegeket, ezüsttárgyakat, márkás porcellánokat, vitrineket, antik komódokat, komplett szobaberendezéseket, előszobafalakat, szőnyegeket, szőnyekek, dísz-tárgyakat stb. a azok gyors eladásáról gondoskodom. SALGONÉ, Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

ELADÓ ul hálószobák; egy k madárjávör francia- Strada Gojdu (Szt. István-ucca) 10. 4088

Őszi ruhák, bőrkabátok
festését, tisztítását legszebben végzi:
Krebsz J. v. Boros Béni-tér 51.
v. Deák Ferenc-u. 1.

Őszi ruhákat, kabátokat **fest, tisztít:**

KNAPP

v. Weitzer-u. 11. v. Magyar-u. 10.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

MACULATURA PAPIR 5 kgros osomogokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Modern lakás kiadó.

Az aradi szerb palotában, Piata Sv. Sava 7—8. sz. egy háromszobás modern lakás november 1-től kiadó, (lakásszám 16.) A kiadás 1. év október 12-én nyílt árlejtésen az Egyházközség gyűléstermében (szerb templomudvar) történik. A feltételek szerdán és szombaton 6—7 óráig és az árlejtés napján tekinthetők meg. 4091

Nr. executional 2972—1930.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Subsemnatul portarel judecatoresc aduc la cunoastinta publică că lucrurile urmatoare s. a. 1 masina de samanat graū cu 16 rânduri culcare roşiu, galbenă şi verde, 2 cai negri de circa 4 şi 7 ani, care in urma decisiului Nr. 1181 din anul 1930, a judecatoriei de ocol din Rovine sau excecvt in comuna Rovine sălas in favorul excecvtorului Carol Strasser repr. prin advocat dr. Béla Krausz adv. Rovine împotriva excecvtilor locutorii din comuna Rovine sălas pentru incassarea capitalului de 4616 lei şi acces, prin excecvtie de acoperire şi cari sau pretuit in 18000 lei se vor vinde prin licitatie publică.

Pentru cefectuarea acestei licitatiei se fixează termin pe ziua de 13. Octomvrie anul 1930, la orele 16 n. m. in comuna Rovine sălas şi toti cari au voie de a cumpăra sunt invitati prin acest edict cu observarea accia, că lucrile susamintite vor fi vândute in senzul legii LX. din 1881. §. 107 şi 108, celor cari dau maj mult, pe lângă solvirea in bani gata şi in caz necesar şi sub pretul de strigare.

Dat in Rovine, la 12 Septemvrie 1930.

Delegat judecatoresc

Tr. Văgălau
portarel.

Hirdesson a 45 éve
fennálló
„Aradi Közlöny”-ben